

Anvar Samost:
riigikogul tuleb jabur poliitilise
välireklaami piirang kaotada.
Lk 2

**Läänemaa jahi-
mehed ehitavad**
IRLi raha eest omale uue
lasketiiru. Lk 3

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

LAUPÄEV, 16. SEPTEMBER 2017 | NR 107 (4052) | 1 EURO

**Peeter
Vikman:**
mu sõbrad
juhivad EKREt
ja Reformi-
erakonda. Lk 4

● LÜHIKE OOTEAEK

Haapsalu passilaud kolis politseimajja

Esmaspäevast tuleb dokumentide saamiseks pöörduda politseimajja, sest passilaud kolis sel nädalavahetusel Haapsalus Jaama tänavalt Lossiplatsile.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Reedel, mil teenindusbüroos vastuvõttu ei olnud, olid kõik kolm töötajat ametis pakkimise, kolimise ja uutes ruumides sisseadmisega. „Esmaspäeva hommikuks peab kõik paika saama, sest siis Jaama tänaval enam vastuvõttu ei ole ja inimesi peab siin politseimajas teenindada saama,” ütles Haapsalu politseijaoskonna juht Andrei Taratuhin.

Kaheksa minutit

Isikut tõendavaid dokumente, elamis- ja relvalube väljastav teenindusbüroo asub nüüd politseimajas samas paigas, kus oli enne Jaama tänavale kolimist – esimese korruse vasakus tiivas. Mitmest väiksemast kabinetist on saanud teenindussaal, selle ees väike ooteruum. Kõik, mis passi või ID-kaardi taotlemiseks vaja, ka pildistamiskabiin on uues kohas.

Haapsalu teenindusbüroo peaspetsialisti Heli Mikhelsoni sõnul on uues ja vanas teenindussaalis pinda enam-vähem ühepalju, küll on aga politseimajas töötajate olme- ja arhiiviruumid väiksemad. Taratuhini sõnul on töötingimused Lossiplatsil paremad. „Jaama tänaval olid ruumid umbsed, konditsioneerid ei olnud ja suvel palavaga pidi aknaid päev läbi lahti hoidma,” kirjeldas ta.

Üks erinevusi on selles, et uues büroos pääseb teenindussaali ka ratastooliga, kuigi ratastoolis kliendit peaksid oma tulekust ette teatama, et neile tagumine uks lahti tehtaks.

Mikhelsoni sõnul on mõned vanemad inimesed küll kurtanud, et bussiga maalt tulles on Lossiplatsile pikk maa. „Aga üks iga asi taha harjumist,”

Haapsalu politseijuht Andrei Taratuhin (paremal) jälgis eile, kuidas tehnikud seadistasid dokumendibüroo fotokabiini.

LEMMI KANN

lisas ta. Bussijaamast viib Lossiplatsile liinibuss nr 1.

Mikhelson leiab, et politseimajas on infovahetus kiirem ning relvaloa taotlejal pole enam vaja ühes kohas luba taotleda ja teises kohas relva näitamas käia.

● Mõned vanemad inimesed on televiisorist kuulnud jutu peale käinud ID-kaardi turvariski kohta küsimas.

Lääne prefektuuri Pärnu teenindusbüroo peaspetsialisti An-

nika Pärna sõnul kolisid tänavu ka Paide ja Rapla teenindusbüroo.

Teenindusbüroodel tuleb tegelda isikut tõendavate dokumentide väljastamisega, see pole aga bürool ainus ülesanne. „Elamislubade taotlused, lühiajalise töötamise registreerimine, relvaload,” loetles Pärna. Kui dokumenditaotluste maht on kõige suurem, siis näiteks elamislubade taotluse vormistamise protsess on pikem.

Dokumenditaotluse pikkade järjekordade kohta ütles Pärna, et dokumendi kättesaamise ae-

ga ei mõjuta, kus taotlus on sisse antud. Järjekordade all mõeldakse aega, mis kulub teenindussaalis teenindaja jutule pääsemiseks.

Pärna tõi näite, et augustis oli Haapsalu teenindusbüroos ooteaeg keskmiselt kaheksa minutit. Tallinnas võib selleks kuluda isegi paar tundi ja seetõttu sõidetaksegi pealinnast dokumendiasja ajama väiksemaise kohtadesse.

„Lääne prefektuuris saab kõige suurema koormuse Rapla teenindusbüroo, kuhu on Tallinnast vaid 50 kilomeetrit,” rääkis ta.

Pärna sõnul on sel aastal taas dokumenditaotluste kõrgeaeg, sest 2012. aastal välja antud isikut tõendavad dokumendid hakavad aeguma. Ta lisas, et taotluste hulga avaldab mõju ka see, kas tegemist on kuu alguse või lõpuga, kas on puhkuste aeg, mil reisitakse palju, või mitte. Pärna lisas, et teenindusbüroo töökoormust mõjutavad ka teatud ID-kaardi uuenduste kohta.

Patrull tagauksest

Viimati ID-kaardi turvariski kohta tulnud teated ei ole teenindusbüroos pöördumiste arvu

Haapsalu teenindusbüroo

- Haapsalus on sel aastal esitatud 6366 mitmesugust taotlust.
- Enamikus on olnud isikut tõendava dokumendi taotlused
- Isikut tõendavaid dokumente on väljastatud 5031.
- Kõige enam on dokumenditaotlejaid juulis ja augustis
- Kõige vähem on dokumenditaotlejaid olnud aprillis
- Keskmine ooteaeg Haapsalu büroos oli augustis 8 minutit

ALLIKAS: POLITSEI

suurendanud. Mikhelson ütles, et mõned vanemad inimesed on televiisorist kuulnud jutu peale küll küsimas käinud, aga neile on asi kenasti ära seletatud.

Nii Mikhelson kui ka Pärna on arvamusel, et inimesi on ID-kaardi turvariskist õigesti informeeritud ja paanikat pole tekkinud. „Kui suvel oli sertifikaatide uuendamise teema, siis tõi see küll teenindustesse ka selliseid inimesi, kes tegelikult kaarti arvutis ei kasutanudki,” lisas Pärna.

Teenindusbüroo kolimisele eelnes terve suve kestnud remont, mil uuendati politseimaja tervet esimest korrust.

Taratuhini sõnul on esimene korrus nüüd uksega jagatud kaheks tsooniks – vasakpoolses tiivas on teenindusbüroo teenindussaal ja ooteruum ning kolm ülekuulamisruumi, paremas tiivas patrulli tööruumid ja arestimaja. „Patrull hakkab sisse käima tagumisest uksest ega sega inimesi, kes ootesaalis oma dokumente ootavad,” selgitas Taratuhin.

Uue ilme on saanud ka fuajee – ooteruum on senisest avaram ja enam ei teki koridori troppi, kui keegi turvaakna taga istuva klienditeenindajaga suhtleb.

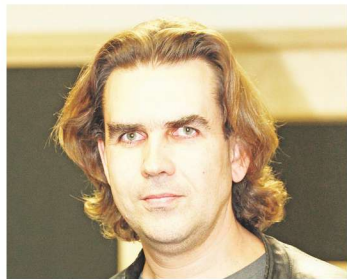
Lääneranna valla juhiks pürivad Pikk mets ja Kastepõld

KAIE ILVES
RIINA TOBIAS
info@le.ee

Lääneranna valimisliit otsustas sel nädalal, et nende vallavanemakandidaat on Koonga valla juht Mikk Pikk mets ja volikogu esimehe kandidaat Jaak Kastepõld.

Koosolekul osales üle 30 inimese, Lääneranna valimisliidu os 42 inimest.

Lihula vallavanem Varje Ojala-Toos kohalikel valimistel ei kandideeri. Ta ei soovinud selle põhjusi kommenteerida. „See on mi-

Jaak Kastepõld. 2 × URMAS LAURI

nu isiklik asi,” ütles Ojala-Toos, kes on juhtinud Lihula valda neli viimast aastat.

Pikk mets ütles, et vallavanema kohta pakkus talle ka kon-

Mikk Pikk mets.

kureeriv valimisliit Nelja Valla Ühisjõud. „Nende seisukoht on, et tänaseks tehtu on suuresti jama. Neid ärritas, et valast saab Pärnumaa osa ja Lää-

neranna nimi, aga need kaks asja on juba läinud asjad,” märkis Pikk mets.

33aastane Pikk mets on Koonga vallavanem olnud 2015. aasta märtsist. 2013. aasta kohalikel valimistel kandideeris ta valimised võitnud Rukkilille valimisliidu nimekirjas ja sai valla suurima häältesaagi, 104 häält. Pikk metsal on pooleli magistriõpingud Tallinna tehnikaulikoolis. Pikk mets oli kümme aastat Keskerakonna liige, aastal 2012 astus ta parteist välja. Samal aastal lahkusid erakonnast Kalle Laanet, Ain Seppik ja Vilja

Savisaar. Viis aastat oli Pikk mets Brüsselis Vilja Savisaare nõunik. Pikk mets on Koongast pärit.

44aastane Jaak Kastepõld kandideeris 2013. aastal sotsiaaldemokraatide nimekirjas ja sai 105 häält, jäädes alla vaid toona Lihula Arengu nimekirjas kandideerinud Tiina Lobjale (113 häält). Tänavu on Kastepõld ja Lobja taas ühes nimekirjas. Kastepõld oli 2000. aastate alguses vallavanem, kuid teda umbusaldati. Tiit Madissoni vallavanemaks oleku ajal oli Kastepõld Lihula volikogu esimees. Kastepõld on sündinud ja üles kasvanud Lihulas.

Pikk metsa sõnul loodab Lääneranna valimisliit saada uue valla volikogus enamiku kohti. Kõige tugevamaks konkurendiks peab Pikk mets valimisliidu Nelja Valla Ühisjõud esinumbrit, endist kohtunikku ja riigikogu liiget Rait Marustet.

„Maruste on suur nimi. Ega ta asjata ole esinumbriks pandud, aga alahinnata ei tasuks ka EKREt,” ütles Pikk mets. Nelja Valla Ühisjõu nimekirjas on 21 inimest, EKREs 15. EKRE esinumbriks on Karuse koguduse diakon Meelis Malk ja kriminaalhooldusametnik Rein Merila.

● JUHTKIRI

Reklaam rikub haurahu

Mäletame „Kevade” raamatust, kuidas Teele, Arno ja Imelik kabeliaias kõndimas käisid. Surnuaed, eriti vana surnuaed, on tõesti paik, kus vahel hea ja lutamas käia. Vaatad vanu riste ja hauakive, mis igauks on omamoodi kunstiteos; loed nimesid ja aastaarve ning mõtled, mis elu need inimesed elada võisid. Haapsalu vana kalmistu on pärast seda, kui seal põõsaid harvendati ja puid maha võeti, tunduvalt meeldivam paik: pole enam põõsastikke, mille varjus said eluheidikud odekolonni juua ja mörinaga hirmutada kalmudel käijaid.

Joomase seltskonna asemel on sel aastal aga uus reostusallikas. Kalmistul jalutajat häirivad valjud helid, mille päritolu on esimese hooga raske leida. Kas räägib keegi kõrval telefoniga või on mingi seltskond end kusagil sisse seadnud? Siis aga märkad taamal puude vahelt helkivat ekraani ja saad aru, et kõik see tuleb üle tee Haapsalu kaubamaja seinalt.

Linna südames oleval kalmistul pole kunagi sellist vaikust, nagu on maal, tänavamüra kostab niikuinii. Aga tänav ei häiri nii nagu reibas hää, mis kutsus kaupa tarbima. Veelgi kohatum juhtum oli mõni aeg tagasi, mil kalmistul olid matused ja taustaks kostis üle tee reibas „Oh kooliaeg, oh kooliaeg...”.

Haapsallastega rääkides selgub, et helendav ekraan ja sealt kostvad helid ei häiri mitte ainult kalmistul jalutajaid. Inimesed on öelnud, et väldivad vilkuva valguse ja valju reklaamijutu tõttu kaubamaja peaust ja lähevad toidupoodi pigem teise ukse kaudu. Reklaam on tähtis ja selleta poodi pidada võimatu. Haapsalu tarbijate ühistul tuleb rinda pista konkurentidega, mistõttu tuleb ostjaid iga hinna eest kohapeale meelitada. See on mõistev. Aga ehk oleks seda võimalik teha kuidagi teistsiti. Kõige lihtsam oleks heli vaiksemaks keerata, et see kalmisturahu ei häiriks.

● TEISED LEHED

Mihkel Mutt: hämaruse kaks kämmalt

POSTIMEES. Viimasel ajal võib Eesti kirjutavas avalikkuses täheldada kaht selgesti väljenduvat suundumust. Mõlema esindajad teevad kaasmaalastele hoiatavaid etteheiteid. Mõlema teemaks on viha või lihtsalt negatiivne suhtumine. Ühed süüdistavad osa eestlasi selles, et nood vihkavad kõike võrast, olgu venelasi, homosid või põgenikke. Teised, vastupidi, hoiatavad hiiliva endaviha, oma rahva ja kultuuri eitamise eest.

Pikemas perspektiivis ei saa identiteeti rajada negatiivsele hoiakule, juhul kui on tegemist normaalse avatud ühiskonnaga. Nõukogude ajal oli see võimalik, sest see ei olnud normaalne aeg, ja siis tähendas igasugune tõrksus süsteemi vastu Eesti jaatamist. Toonase kõrval on euro(büro)kraatia ning pagulaskvoodid lapsenägu. Nii et oht rahvuskodule on olemas, aga see ei tule eeskätt väljast, vaid rohkem ikka seest.

Mul ükskõik, kummalt poolt seda mustvalget kraami pakutakse, kas seda teevad „liberastid” või paremjõhmid – ikkagi pole see minu jaoks.

Valgustatud rahvuslast paneb nõrdima, kui teda peetakse alaarenenuks ja surutakse talle peale säärast kunstlikku valikut. On võimalik eestlusele ja oma muudele eelistustele truuks jääda teistelgi elada lastes, kedagi ahistamata.

● LAUSELAEN

„Las nad ajavad oma asju. Mina olen nüüd vaba mees.”

Haapsalu linnapea **Urmus Sukles** pärast Reformierakonnast väljaviskamist. Lääne Elu, 14. september 2017

NÄDAL

Inspektor Kukeke ja terve mõistus

Ükskõik, kas järjekordse õiguskantsleri taotluse alusel või omal initsiatiivil, riigikogul tuleb jabur poliitilise välireklaami piirang kaotada.

Kirjutama asudes mõtlesin, et võrdlen politseiametnikke, kes otsustasid võrdsustada poliitreklaami sotsiaalmeedias poliitreklaamiga avalikus ruumis ehk tänaval „Wremja” sarjast ogaruse poolt tuntuks saanud inspektor Kukekesega. Nii jabur ja ebaloogiline oli see ühe päeva kestnud politsei suunis valimistel kandideerijale.

Poliitiline välireklaam on teatavasti 40 päeva enne valimisi keelatud. Ka see on ju täiesti jabur ja ebaloogiline. Aga selline võrdlus oleks siiski ebaõiglane. Inspektor Kukekesel läks mäletatavasti absoluutselt kõik lörri. Praegu on aga politseiamet tahtmatult tähelepanu juhtinud rumalale keelule ning mine tea, ehk just tänu sellele leiavad rahvasaadikud tahet lollus ükskord lõpetada.

Nii nagu nooremad inimesed ei mäleta inspektor Kukekest, ei mäleta keegi ka enam seda, miks poliitreklaam üldse vahetult enne valimisi, erinevalt tele-, raadio-, veebi- ja printreklaamist, 2005. aasta juunis keelati.

Keelu ajendiks olid kolm järjestikust valimiskampaaniat 2000. aastate alguses. 2002. aastal olid kohalikul valimised, 2003. aastal riigikogu valimised ning 2004. aastal esimest korda Eestis Euroopa Parlamendi valimised. Ühiskond elas permanentse valimiskampaania tingimustes, seda enam, et poliitilist maastikku kõigutas kõvasti uue erakonna – Res Publica – edukas sekkumine niigi pinevasse poliitilisse konkurentsi. 2005. aasta sügisel olid juba tollase kolmeaastase tsükli tõttu käega katsuda taas kohalikud valimised.

ANVAR SAMOST
kolumnist

Terav konkurents ja erakondade paranenud rahaline võimekus kombinatsioonis julgemate turundusvõtete kasutuselevõtuga viisid võidurelvastumisele korrusmaja külje suuruste plakatitega. See oli paljudele šokeeriv ja leidis ajakirjanduses arvustamist.

Massiivsed reklaamikampaaniad olid ka väga kallid ning seesama võidurelvastumine andis kindlasti hoogu erakondade rahastamisele stiilis „kilekotid sularahaga”.

Avaliku sõnumi järgi oligi 40 päevaks enne valimisi päeva kehtestatud välireklaami keelu põhjendus vajadus vähendada kampaaniate maksumust, rahastajate mõju erakondadele, suurendada sisulise kampaania tähtsust ning adresseerida avalikku frustratsiooni poliitika ning poliitika suhtes. Eks läikinud kandidaatidegi süda iseenda kümne meetri kõrgusi näoilpe vaadates. Seega läks pendel pauguga teise seina.

Kohe vaidlustas piirangu kui põhiseadusega vastuolus oleva õiguskantsler Allar Jõks. Kolm aastat hiljem tegi sama järgmine õiguskantsler Indrek Teder, kes viis keelu 2009. aastal juba riigikohtusse.

Mõlemad õiguskantslerid osutasid, et piirang riivab väljendusvabadust, erakonna tegevusvabadust, valimis-

õigust ja veel mitmeid põhiseadusega tagatud õigusi, ning pakkusid, et selle asemel võiks valimiskulutusi piirata. Riigikohus õiguskantsleri-ga ei nõustunud, kuid otsus ei olnud üldse üksmeelne.

Mitu riigikohtu liiget juhtis tähelepanu asjaolule, et välireklaami piirang soosib riigikogus juba esindatud ning suuri erakondi, kel ei ole vaja oma olemasolu valijatele teadvustada.

Kui nüüd vaadata praeguse riigikogu koosseisu fraktsioonide reaktsioone politsei äpardusele avaliku ruumi mõiste ja valimisvabaduse segaselt sätestatud keelu tõlgendamisel, olid need pigem piirangu suhtes kriitilised. Kuuldavasti kaalub ka praegune õiguskantsler Ülle Madi-se riigikohtule taotluse esitamist, et valimisvabadus põhiseaduse ja terve mõistusega kooskõlla viia.

Kui valimisvabadus peaks tõesti muutuma, on taas mõistagi oht, et odava ja lihtsa välireklaami kõrval tekib juba järgmise kampaania lõppfaasis kuskile Tallinna kesklinna taas mõni hiiglaslik näopilt.

Püüdkem selle väljavaatega siiski leppida. Eesti ajaloo suurim poliitiline välireklaam on Tallinna kesklinnas keelust hoolimata üleval ju just praegu ning tõenäoliselt püsib see valimispäevani ja kauemgi veel. Pean silmas laguneva linnahalli seintele ühe keskerakondlasest riigikogulase tellimisel kantud maalingsuid. Küüniline inimene leiab enamasti võimaluse keelust mööda minna või see isegi enda kasuks keerata.

● Poliitiline välireklaam on teatavasti 40 päeva enne valimisi keelatud. Ka see on ju täiesti jabur ja ebaloogiline.

● ÜSSE KALKUNIFARMI UUS ELU

Läänemaa jahimehed ehitavad IRLi raha eest lasketiiru

Läänemaa jahindusklubi sai praeguseks suletud Lutaku lasketiiru rekonstrueerimiseks 5000 eurot IRLi katuseraha.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

5000 eurot küsis Lutaku lasketiiru tarbeks riigikogulane, IRLi liige Raivo Aeg. Läänemaa jahindusklubi juhatusse kuulub kaks IRLi liiget: Aarne Taal ja Hugo Peterson. Juhatusel on ka toonase IRLi Läänemaa piirkonna juhi Merle Mäesalu abikaasa Maanus Mäesalu.

Lutaku läks kinni

5000 eurot saanud Lutaku lasketiir on suletud 2016. aasta septembrist. Politsei otsustas Ridala vallas Herjavas asuva tiiru kasutamise peatada, sest tiirus lastud kuulid sattusid naabruses asuva talu õue.

Taal on tänini veendunud, et kuul see olla ei saanud, mis tiiru naabertalu omanik oma õuel nägi. „Aga kuna mingi asi vihis, siis leppisime kokku, et rekonstrueerime lasketiiru, tegime projekti,” ütles Taal.

Taal ja Aeg kuuluvad Eesti jahimeeste seltsi juhatusse. Taali sõnul küsitudki Aeg tema käest kord juhatusse koosolekul, kas lasketiiru jaoks on abi vaja. Taal öelnud, et muidugi on, sest mehed ei saa lasta.

„Kuna tegemist oli avalikku huvi teeniva arendusega, esitasin taotluse Lutaku tiirule 5000 euro eraldamiseks,” ütles Aeg Lääne Elule.

Lutaku lasketiiru aga ei hakatudki rekonstrueerima. Läänemaa jahindusklubile kuulus vaid tiir ise, mitte tiirualune maa. „Maaomanik ütles lepingust lahti. Oleksime maa ära ostnud, aga hind oli meie meelest kõrge. Hakkasime siis uut kohta otsima,” ütles Taal.

Juunis ostis Läänemaa jahindusklubi 7500 euro eest 1,5 ha maad ja kolm Üsse kunagise kalkunifarmi hoonet, mis Taali sõnul on lasketiirule nagu loodud. „Betoonlagi peal, kolm meetrit kõrge, kiviseinad,” ütles Taal. Ühes

Läänemaa jahindusklubi juhatusel liige Aarne Taal ehitab Üsse kalkunifarmi moodsaks lasketiiruks.

ARVO TARMULA

IRLi 2016. aasta katuseraha

- Läänemaa jahindusklubi 5000 eurot Lutaku tiiru rekonstrueerimiseks
- Ridala vallavalitsus 5000 eurot Uuemõisa lasteaed-algkooli välitre-nazööride tarbeks
- Oru spordiklubi 5000 eurot välitre-nazööride jaoks
- Martna spordiklubi 5000 eurot aulasse toolide soetamiseks
- MTÜ Nutikas Vormsi 5000 eurot prügimajade valgustuse tarbeks

hoones on kavas avada 50meet-rine kinnine, teises 100meet-rine poolkinnine lasketiir. Kinnise lasketiiru loodab Taal valmis saada tulevaks kevadeks. Katuse remont tuleb maksma umbes 20 000 eurot, hoone enda remont teist sama palju. Tiiru rekonstrueerimiseks läheb Taali sõnul ka Aeg kaudu saadud 5000 eurot.

Aeg ise on raha ümberpaigutamiseks rahul. „Tiirule on leitud uus asukoht ja kindlasti kasutatakse toetus sihipäraselt,” ütles Aeg. Taal ütles, et Läänemaa jahindusklubisse kuulub 200 jahimeest, aga tiiru kasutavad ka need, kes klubisse ei kuulu.

Praeguseks IRList välja astunud Merle Mäesalu ütles, et Lu-

taku lasketiir ei saanud IRLi katuseraha Läänemaa IRLi kaudu. „See oli mingi erikokkulepe. Mina ei tea, kas see raha üldse tuli, ja kui tuli, siis kas sellega on midagi tehtud või pole,” ütles Mäesalu.

Avalikus kasutuses

Mäesalu märkis, et katuseraha ehk regionaalsete investeeringute jaotuse otsustab riigikogu.

„IRLi Läänemaa piirkond, mille esimees ma toona olin, sai teha vaid ettepanekuid, milleks võiks riigieelarveline raha minna. Meie eesmärk oli, et nn katuserahast tehtaks avalikus kasutuses olevaid asju,” ütles Mäesalu.

Küsimusele, kas tema hinnangul on jahindusklubi lasketiir avalikus kasutuses asi, vastas Mäesalu: „Hoidun hinnangu-te andmisest ja külaajutude levitamist. Kui soovite fakte Lutaku tiiru kohta, kas nad said raha, mis raha see oli, kui palju ja kas see on avalikus kasutuses, pöörduge tiiruga seotud inimeste poole.”

Taali sõnul polnud Mäesalu tõesti Lutaku tiirule antud rahaga seotud. „Kui Merle Mäesaluga sellest juttu tuli, siis ta ehmus, et see oli temaga läbi rääkimata raha, aga siis tuli välja, et Raivo Aegil on teine raha veel. Sai raha Merle Mäesalu ja said jahimehed,” ütles Taal.

Haapsalu uhiuue päästeauto nimi on Krõõt

Kolmapäeva õhtul jõudis Haapsalu komandosse uus päästeauto, mida võib tulekahjudel hakata nägema septembri lõpust.

Kolmapäeval kella kuue paiku Lihula maanteelt Tööstuse tänavale pöörates pani Koselt auto Haapsallu toonud komandopealik Andres Kaljura vilkurid ja signaalid tööle. Valves olevad päästjad olid vastuvõtuks juba valmis – uus sõiduk pritsiti nagu kord ja kohus veega üle.

Haapsalu uus päästeauto, nagu teisedki sama riigihankega Eestisse jõudnud põhiautod, kannab nime Krõõt.

Päästeamet otsis uutele autodele nime konkursiga, kuhu laekus 1100 nimepakkumust. Nende hulgas valiti Tammsaare „Tõe ja õiguse” ühe peategelase järgi välja Krõõt. Kaljura sõnul on traditsioon, et pääste põhiautod kannavad naisenime. Näiteks

Kui Krõõt Haapsalu komando ühele keerab, kasteti ta korralikult veega üle.

KAIRE REILJAN

praegu teenistuses olevate põhiautode nimi on Barbara, enne neid teenis päästjaid Kärmas Katariina.

Uus põhiauto sõidab raskel maastikul libedamalt kui vanad, samuti on ta külma kindlam. Autodel on automaatkäigust, mis teeb sõidu kiiremaks ja ohutumaks. Veepaaki mahub 3000 liitrit.

Kaljura sõnul on uue põhiauto suurim erinevus vanaga võrreldes ilmajaam. „Ilmajaam on tähtis näiteks keemiaõnnetuse korral, kui on vaja määrata tuule suunda ja kiirust. Nüüd saab vajaliku info hetkega kohapeal,” ütles ta.

Päästeauto põhivarustus on lisandunud varinguhulka kasutatavad toetuspostid, samuti

vahtkustuti, mida on meeskonnavanema Risto Kochi sõnul hea kasutada väiksemate korteripõlengute korral – see ei tekita veel kahjustusi.

Kolmapäeval valves olnud meeskond vaatas oma uue töövahendi kohe üle ja rõõmustas, et näiteks liiklusõnnetuste korral kasutatavad tööriistad on eelmistest tunduvalt kergemad. „Neid

hoia või ühe käega,” kommenteerisid päästjad.

Järgmised paar nädalat kuuluvad meeskondadel uue auto tundmaõppimisele ja 27. septembrist peaks uus põhiauto teenistusse astuma. Senine, üle üheksa aastat Haapsalu päästjaid teeninud põhiauto läheb Pärnu-Jaagupi päästjate käsutusse.

Kaljura sõnul on eile saanud auto päästeteenistuse ajaloos neljas Haapsalu komandosse jõudnud uus päästeauto. Kevadel said Haapsalu päästjad ka uue paakonteineri.

Päästeamet soetas tänavu Euroopa ühtekuuluvusfondi toel 27,8 miljoni euro eest uusi päästevahendeid, sealhulgas 46 uut põhiauto.

Läänemaa komandodest saab sel aastal uue põhiauto ka Risti komando, uus paakauto on Ristil juba töös. KAIRE REILJAN

● LÜHIDALT

Haapsalu volikokku pürib vasakparteilane

Eestimaa Ühendatud Vasakpartei nimekirjas kandideerib Haapsalu volikokku Aleksander Soome (pildil). 73aastane Soome ütles, et kandideerib partei soovil. „Partei valmistub riigikogu valimisteks. Minu kandideerimise eesmärk on, et Haapsalu inimesed teadvustaksid, et selline partei on olemas,” ütles Soome.

Soome on vasakpartei liige 1991. aastast. Kandideerida soovitas tal vasakpartei juhatuses esimees Valev Kald. Valimisreklaami Soome ei teinud ja kedagi agiteerima ta ei hakka. „Kümmekond häält loodan ikka saada,” ütles Soome.

Enne vasakpartei astumist kuulus Soome NLKPsse. „Värvi ma vahetanud ei ole,” ütles Soome. Tartust pärit Soome elab Haapsalus 1966. aastast. „Haapsallu töid mind korter ja meri,” meenutas Soome. Ta on töötanud piirivalves ja olnud kodukaitse maleva ülem. 1980ndate keskel oli Soome Ridala külanõukogu esimees. Praegu on Soome ettevõtja, tegeleb kalandusega. Ta on lõpetanud 1985. aastal Leningradi kõrgema parteikooli. „Hariduselt olen parteipoliitik,” ütles Soome.

Soome on abielus, tal on kolm täiskasvanud last ja kuus lapselast. KAIE ILVES

Ingrid Danilov valimistel ei kandideeri

Haapsalu kutsehariduskeskuse direktor ja Haapsalu linnavolikogu liige Ingrid Danilov ütles, et otsustas juba paar aastat tagasi, et seekordsetel valimistel ei kandideeri.

„Las tulevad uued kandidaadid,” ütles Danilov. „Mina olen juba piisavalt kaua olnud. Mingit põhjust pole, lihtsalt tundsin, et aeg sai täis.” Ingrid Danilov oli 2002–2007 Haapsalu aselinnapea hariduse, kultuuri ja sotsiaalvaldkonnas, 2007–2009 linnapea. Danilov on parteitu, kandideerinud Isamaaliidu ja IRLi nimekirjas. RIINA TOBIAS

Martna vallavanem jääb valimistelt kõrvale

Martna vallavanema Tiitu Aaviku sõnul on nüüd teiste kord kandideerida. „Tulevad head rahulikud valimised,” ütles ta.

„See on hoopis teistsugune vald, kogu olukord on muutunud,” ütles viimaseid nädalaid Martna vallavanem Lääne-Nigula valla kohta. „See pole enam see armas väike vald, vaid suur nii territooriumilt kui ka inimeste arvult. Ma ei pretendeeri vallavanema kohale, aitab küll.”

„Eks pean omale tööd ja leiba otsima,” ütles Aavik edasise kohta.

Tiitu Aavik on Martna vallavanem 2009. aastast. Ta on kandideerinud kõigil kohalikel valimistel ja osutunud kõigil ka valituks. 2002 ja 2005 kandideeris ta Rahvaliidu nimekirjas, 2009 ja 2013 valimisliidus Koostöö. RIINA TOBIAS

Õiendus

Lääne Elu artiklis „EKRE esinumber Toomas Vallimäe lubab seista pereväärtuste eest” (14. september 2017) olen tahtmatult andnud eksitavat infot, et Imatra Elekter pole nõus Uuemõisa uut alajäama ehitama. Ridala vallavalitsus soovib kasutada Uuemõisa tööstusala arendamiseks töukefonde raha, et ehitada soojatorustik ja alajäam, sest infrastruktuuride rajamine krundi piirini on omavalitsuse ülesanne. TOOMAS VALLIMÄE

● PASTORIST LINNAPEAKS

Peeter Vikman: mu sõbrad juhivad EKREt ja Reformierakonda

Keskerakonna linnapeakandidaat, Haapsalu aselinnapea Peeter Vikman ütleb, et omavalitsusel pole võluvitsa töökohtade loomiseks, elamisväärses keskkonna loovad inimesed ise, kui neid selles toetada.

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Kui kaua olete kohalikus poliitikas olnud?

2009 valiti mind Haapsalu volikokku 43 häälega. Ma olin täpselt joone peal, viimane, kes volikokku sisse sai. Keskerakonna nimekirja kutsus mind hea sõber Andreas Rahuvarm. Päev pärast valimisi tehti mulle ettepanek asuda aselinnapea kohale. Rahuvarm oli mulle küll öelnud, et selline variant on õhus, aga see tundus mulle täiesti võimatu – et otse pingilt tippu, mõtle sin ma siis.

Aga eri valimisliitudes figureerin 1990ndatest peale. 2015. aasta kevadeni olin erakonnas Eesti Kristlikud Demokraadid.

Kandideerite Keskerakonna nimekirjas. Miks te ei ole erakonda astunud?

Mul ei ole midagi selle vastu, et Keskerakonda astuda, aga kuidagi on nii läinud, et ma ei ole avaldust teinud ja keegi pole viimasel ajal öelnud ka, et võiks teha.

Kuna ma olen ka Haapsalu evangeelse vabakoguduse pastor, siis tundub mulle, et pastarina pole poliitiline positsioneerimine ehk kõige parem. Minu sõbrad on eri erakondades – Urmas Koppe ajab Reformierakonna, Toomas Vallimäe EKRE asja.

Toomas Vallimäe rääkis eelmises Läänes Elus juba MTÜst Nodituba. Miks te selle tegite? Idee taga on üks tore inimene, kes alustas kunagi Haapsalus toidupangaga ja tegeles ka Haapsalu kodutute varjupaigaga – Terje Maria Vihur. Ta kirjutas äriplaani, mille üks osa oli heategevuslik pood, mille tuludest toetatakse toidupanka.

Noditua juhatuses on kolm liiget: Toomas Vallimäe, Urmas Koppe ja Peeter Vikman. Toetame poe tuludest puudega inimesi ja noori. Anname tööd viiele inimesele, mis on mulle endale väga motiveeriv – olla tööandja väikeses linnas.

Töökohad on Haapsalus ja Läänemaal tulikuuum teema. Milline on Keskerakonna plaan, kuidas saada siia rohkem töökohti?

Linnavalitsuses on see alati olnud tähtis küsimus, kuidas inimesi juurde saada. Olin neli aastat ka

Läänemaa arenduskeskuse nõukogu esimees ja sealgi oli pidevalt päevakorral, kuidas siia ettevõtjaid meelitada ja olla investeringutele atraktiivne piirkond.

Lõpuks läks elu ikkagi nii, et suurim tööandja PKC kolis minema, sest ettevõtjad teevad otsuseid oma vajaduste järgi. Eriti investor – teda huvitab ainult raha, mitte kohalik, kogukondlik missioon.

● Pool miljonit eurot ongi umbes see summa, mida praegune Haapsalu suudab aastast investeerida.

Ütlen ausalt, omavalitsus saab vähe teha. Ma tean, et kohe on neid, kes vastu vaidlevad. Seda, mida omavalitsus saab teha, me olemegi teinud – meil on tööstusala planeeringud, valmisolek ettevõtjad vastu võtta, meil on arenduskeskus ja inimesed, kes päevast päeva ainult sellega tegelevad.

Aga minu mõte on, et kui on idee, tuleb see teoks teha. Olen näiteks koos sõpradega ka ühe väikese ehitusettevõtte üles ehitanud, selles töötas 16 inimest. Kohalikul inimesel on ka missioon ja mõnda ettevõtet hoitakse käigus seepärast, et inimestel oleks tööd.

Kokkuvõtvalt – ettevõtluskeskkonna loomine on omavalitsuse kohustus.

Teisest küljest võib elukeskkonna loomine hoopis rohkem mõjutada ettevõtlike inimeste soovi siin elada. Kui ettevõtlik inimene siia tuleb, siis ta ka teeb midagi, kas või mingi väikese asja – poe, kohviku, kodumajutuse või midagi muud –, mis sissetuleku toob. Mõni selline äri kasvab suureks.

Viimase nelja aasta jooksul on Haapsalus ja Ridalas kokku igal aastal loodud umbes 70 uut ettevõtet. Inimene peab ise olema mootor, küll raha ka sinna juurde leitakse.

Keskerakond lubab tuua Kuuse tänava koolimaja noorte huvikeskuse ja muusikakooli. Kust raha leitakse, et vana koolimaja korda teha? Koolimaja fassaadi ja katuse renoveerimine läheks maksma ku-

ni 300 000 eurot, mis on paari aasta jooksul linna eelarvest leitatav. Viimaste aastate jooksul on aga välja vahetatud kütte- ning vee- ja kanalisatsioonitorustik, elektrisüsteemid vastavad nõuetele. Sünergiline kolmnurk uus põhikool-sportihoon-noortekeskus on igati loogiline.

Noortekeskus on praegu väga kitsastes oludes. Muusikakool on ammu otsinud oma maja, Haapsalu ja Ridala ühinemiskokkuleppes on nende jaoks ette nähtud 300 000 eurot. Muusikakool saaks endale kooli aulana kontserdisaali. Küsimus on selles, kas see noortele meeldib. Nii palju kui mina olen seda uurinud, siis meeldib. Uue ja moodsa maja ehitamiseks ei ole raha.

Keskerakonna lubaduste hulgas on üks huvitav punkt: kompetentsikeskus korteriühistute nõustamiseks Haapsalu Linnamajanduse ASi baasil. Mis see on ja milleks?

Jaauariks 2018 on kõik majad, kus neli või rohkem korteriomandit, seaduse järgi ühistud. Maal see nii lihtne ei ole. Uus ühistuseadus annab õiguse survestada enda omandist mittehoolivaid kodanikke. Kõigi nende probleemide lahendamiseks on vaja teadmisi ja kogemusi. Haapsalu Linnamajandus, mida juhib Urmas Koppe, on kompetentne selles valdkonnas. Nende klassikaline valitsemisteenus küll kaob, sest korteriühisusi pärast uue seaduse kehtima hakkamist enam ei ole. Kui korteriühistud seda soovivad, saavad nad muidugi haldusteenust osta, samuti pakkuda järelevalve- ja muid teenuseid.

Nii kaua, kui see seadus rakendub, on sellise oskusteabe jagamise vajadus väga suur.

Kas linnavalitsus ei peaks Haapsalu Linnamajandust erakätesse müüma, sest see teenus ei ole kohaliku omavalitsuse ülesanne. Teie programm lubab, et Haapsalu Linnamajandust ei võranda.

Nii kaua, kui see üleminekuaeg kestab ja pole selge, kuidas kõik toimima hakkab, ei hakka me olukorda destabiliseerima uute omanike mängutoomisega. Linn ei ole ettevõttest dividendi võtnud – teenust osutatakse kulupõhise hinnaga. Haapsalu Linnamajandusel konkurentsi pole, ta on monopolne ettevõtte, mida ei ole praegu mõistlik müüa.

Kaheksa aastat abilinnapea olnud Peeter Vikman tahab saada Haapsalu järgmiseks meeriks.

Ridala inimeste väga suur mure oli, et ühinemise tulemusena hoogustub ääremaastumine. Mida lubate kaugema kandi inimestele?

Kõigepealt peavad muidugi olema korralikud teed ja ühistranspord.

Meie plaan on see, et kõik teenused, mida saab linnas, näiteks sotsiaalteenused, peavad olema kättesaadavad ka maal.

● Haapsalu Linnamajandusel konkurentsi pole, ta on monopolne ettevõtte, mida ei ole praegu mõistlik müüa.

Kuidas seda teha?

Tuleb peale maksta, sotsiaaleelarve suureneb. Aga väga hästi toimiv on kogukonnateenus. Näiteks Kiidevas tegutseb Sirli Olgo aktiivselt sellega. Külaseltside tegevuse toetamine on meil ka plaanis.

Ridala vallavanem Helen Rammu pakkus, et ka kogudused võiksid nii nagu seltsidki toetust saada, sest aitavad sellega külade elu käimas hoida.

Teine teema on see, et lapsed peavad kooli saama – koolibuss on kohaliku omavalitsuse hanki-

da. Koolibuss peab saama sõita mööda mustkattega teed.

Lubate ka Haapsalus teid korda teha. Kui palju?

Nii palju, kui jõuame. Kõnniteid lubasime praeguse koalitsioonilepinguga korda teha pool kilomeetrit aastas ja oleme enam-vähem saanud ka.

Mis sõiduteedest saab?

Selle üle olen ma palju mõelnud. Sõiduteede korrashoid ei ole mitte valimislubadus, vaid linnavalitsuse igapäevane kohustus. Nii naljakas kui see ka pole, Haapsalu tänavate kehv seisukord vastab praegu ministri määrusega kehtestatud nõuetele. Kui kuskilt tuleks raha, siis ehitaks ju rõõmuga, aga praegu prognoositava eelarvetulu juures ma seda võimalust ei näe.

Pool miljonit eurot ongi umbes see summa, mida praegune Haapsalu – me ei saa maameeste raha ära võtta – suudab aastast investeerida.

Tamme ja Tallinna maantee ristmik läks näiteks maksma 220 000 eurot.

Enne kui Haapsalu tänavad selliste väikeste sammukestega korda saaks, jõuan mina pensionile minna.

Haapsalu elanikel tuleb leppida teadmisega, et teedemont tuleb pärast koolide kordategemist?

Jah, kui riigilt selleks abi ei saa. Seni tuleb teid lappida ja hooldada nii hästi kui võimalik. Aga kes lubab, et teeme viis kilomeetrit uut tänavat igal aastal, see valetab. See pole praeguses linna finantsmudelil lihtsalt võimalik.

Teil läksid linnapea Urmas Suklese vahepeal suusad risti krundimüügi skandaaliga. Kas saate Suklese valimisliiduga koalitsiooni tehtud?

Meil lahenes see asi nädalaga. Tüli meil ei ole. Kas me hakkame koalitsiooni tegema, see on mõtlemisaine. Meie koostöö on sujunud.

Milline punkt Keskerakonna valimislubadustest on kõige tähtsam?

Mina olen nelja lapse isa ja hakekordne vanaisa. Mulle meeldib see osa programmist, kus me ütleme, et teeme nüüd asju lastele ja noortele, neile, kes kasvavad meie linnas üles. Et neil oleks hea tunne öelda: minu koolilinnas on hea ja ma tahan siia kindlasti tagasi tulla.

KINGITUSEKS 30 LAUATENNISEPALLI

Ridala põhikool on kaks päeva ainult olümpiamängude päralt

Neljapäeva keskpäeval marssis Ridala põhikooli rahvas lippude lehvides aulasse, et pidulikult avada kooli 3. olümpiamängud.

LEHTE ILVES
lehte@le.ee

Kõigi reeglite kohaselt avatud olümpiamängudest võtsid osa ka Nikolai ja Uuemõisa kooli esindus. Avamisel oli kooli saalis paarsada inimest, teiste seas Ridala lasteaias lapsed ja külalised. Kahe päeva jooksul jagatakse välja 270 medalit: neist 150 osavõtjamedalit ja 120 medalit parimaile.

„Osavõtjariike” oli 11, iga klass tõmbas riigi loosi teel. Kreeka ehk Uuemõisa algkool-lasteaed kõige ees, järgnesid Araabia ühendemiraadid, USA Arizona osariik, Bahama, Belgia, Süüria jt. Riike tutvustades luges avatseremooniat juhtinud emakeeleõpetaja Tea Kesa üles iga riigi tugevamad spordialad.

Vihmane päev

Lapsed ja õpetajad kandsid just olümpiaks tehtud särke, igal klassil ise värvi särk. Selle aasta maskott on suurekõrvaline Floppy. Et olümpiat peetakse Ridalas kolmandat korda, osalesid avamisel kõik kolm maskotti: Joosu, Roki ja Floppy.

Maskott selgitatakse välja ülekoolilisele konkursile esitatud tööde seast. Võitis Kärt Hansmani Floppy, nimekonkursi võitis Mario Peetris, sõnas kooli direktor ja kooli olümpiakomitee president Milve Viigand. Viigand tuletas meelde, et olümpia tähendab ausat mängu ja väarikat võitmist, oskust kaotada ja üksteisest lugupidamist. „Soovin, et võtaksite need põhimõtted omaks,” ütles Viigand.

Olümpiatulud ühelt riigilt teisele üle andes ütlesid tõrviku kandjad: „Säilitage olümpiarahu järgmistele olümpiamängudeni.”

Lipu- ja tulekandjad olid kooli silmapaistvad sportlased ja neist puudust ei ole. Tuletooja oli tennisist ja kergejõustiklane Maily Märss. Eesti olümpiakomitee lipu kandis 15aastane Jarmo Lempe, 9. klassi poiss, 1.90 pikk, harjutab korvpalli seitse korda nädalas.

Olümpiatule annavad üle Uuemõisa kooli (Kreeka) õpilased Annely Bankier ja Anneli Proosväli (keskel). Tõrviku võtab vastu Maily Märss.

2 × ARVO TARMULA

Lõbus tõkkejooks käib üle poole meetri kõrguste tõkete.

dalas. Teda saatsid Mia Eliisa Maripuu ja Janeli Eilpuu. Sportlaste nimel andis vande kergejõustiklane Targo Kokvel. Õues süütas olümpiatule En Garde'i vehkleja ja kergejõustiklane Kleer Jaani.

Kohtunike eest andis vande lapsevanem, kohalikus poliitikas esimesi samme tegev Virge Tiik. Et ilm oli vihmane, tehti avamine kooli aulad, kuid pärast avamist ja kerget einet oli õues päikest näha ja võistlused läksid vihmaga vaheldumisi käima. Neljapäeval oli kavas „päris” ja lõbus kergejõustik. Lõbus täheand, et oda ja ketas on vahetplastist, tõkkejooksutõkkes poole meetri kõrgused.

Reede oli sportmängude päev. Iga klass osales kolmes mängus.

Kooli kehalise kasvatusõpetaja Pille Raudsepa sõnul osales olümpiamängudel ka kümme vilistlast, kes tulid välja Facebookis avaldatud kutse peale. Kõik nad on Ridala vallas ja kogu Läänemaal tuntud sportlased.

Ilus traditsioon

Olümpiamängude avamisel andsid kontserdi Ridala kooli lapsed. Särtsaka punkti panid JJ Streeti tantsukooli noored Haapsalust ja Tallinnast. Peatreener Kerttu Luik pani lõputantsuks kõik hoogsat tänavatantsu vehkima – võistluste eelsoojenduseks.

Läänemaa lauateniseklubi juht Heikki Sool kinkis koolile 12 lauatenisereketit ja 30 palli.

Ridala põhikooli suuremad ettevõtmised

- III kodanikupäev. Külal on vilistlased, kes räägivad oma kooliteest ja tööst.
- III koguperepäev. Loengud, töötod lastele ja nende vanemaile.
- 11.–14. okt sõidab 40 inimest – rahvatantsijad ja lauljad – Soome. Ridala valla sõpruslinnas Haapavesis tähistatakse koos soomlastega Soome ja Eesti riigi 100. sünnipäeva.
- Advendikontsert osutus muljul edukaks ja tuleb ka tänav.

ALLIKAS: RIDALA PÕHIKOO

„Maailmatasemel,” lisas ta pallide kohta täpsustuseks. Koolil on juba lauateniselauad. Sool lisas, et kui Panga küla uus spordihoone on valmis, saab seal avada Haapsalu spordikooli filiaali. Septembrist tegutseb Ridala kooli juures juba kunstikooli filiaali.

Ridala vallavanem Helen Rammu loosis, et Ridala ja Haapsalu ühinemine ei katkesta ilusat traditsiooni ja kui nelja aasta pärast ei peeta olümpiat juba kõigis Haapsalu linna koolides, siis Ridalas ikka.

Lõputseremoonial reedel andis etenduse Vello Vaheri tsirkuskool. Olümpiamängude korraldamine läks koolile maksma 2000 euro ringis.

Esimesed olümpiamängud peeti Ridala koolis 2009. aastal, mil praegused üheksandikud olid äsja kooli tulnud.

Olümpiamängudele eelnes olümpiahariduse nädal, mil räägiti olümpiamängudest, valmistati osalejariikide lipud ja plakatid, peeti viktoriini. Koolirahvaga kohtus jääpurjetaja Vaiko Vooremaa. Raamatukoguhoidja Hilja Tamm pani kokku olümpiateemalise näituse.

Ridala põhikoolis on 112 õpilast, töötajaid on 24, sh 20 õpetajat. Lasteaias on 45 last, neist 16 alustab kevadel kooliteed.

Lihula mõisa fassaadil näitab nüüd aega Narma kingitud kell

Möödunud reedel täpselt kell üheksa õhtul lõi esimesed löögid Lihula uusim avalik ajanäitaja – mõisa kell, mille kinkis Lihula valla oma 25. sünnipäeva puhul linna tegutsev vaibavabrik Narma.

Kingitud kell täitis 80–90 aastat tühjal seisnud augu Lihula mõisahoonel fassaadil. Lihula vallavanema Varje Ojala-Toosi sõnul on 1920. aastate fotodelt näha, et mõisa peaukse kohal kolmnurksel ehisviilul on kell olnud, kuid seda, millal ja miks see maha võeti, pole õnnestunud kindlaks teha.

Nüüd on tühja ava asemel Lihula uusim ajanäitaja, Inglistmaal valmistatud 1,2meetrise läbimõõduga kell, mis peale ajanäitamise annab ka helidega märku täis- ja veerandtundidest. Veerandtunnise intervalliga käib muusikakõll ja igal täistunnil kuulutavad aega klassikalised gongilöögid.

Lihula mõisa esist ehtis Narma vabriku sünnipäevapeo puhul küünaldest valgussõõr. PAULA MARIT LEIJUMAA

Kella Lihulale kinkinud Narma vaibavabriku omanik ja juht Janek Vipre rääkis, et muusikakõlli puhul saab valida kolme sisseprogrammeeritud meloodia vahel, kuid soovi korral saaks panna helisema ka oma komponeeritud meloodia. Et kellalöögid inimeste unerahu ei segaks, on hääletugevus reguleeritud nii, et päeval kõlavad löögid valjemini, öö-

sel aga vaiksemalt. Kella hoiab töös elekter ja juhib elektroonika. „Kell on nii tark, et kui vool ära läheb, jääb ta küll seisma, kuid kui vool tagasi tuleb, paneb end ise õigeks. Selleks on kella sees väike protsessor,” selgitas end kellade hingeeluga kurssi viinud Vipre.

Narma kingitud kell jõudis Lihulasse augustis ja Lihula rah-

vale esitles Vipre seda 8. augustil, mil Lihula tähistas oma 806. sünnipäeva.

Kella kinkimise ja avamise vahel jäanud kuu jooksul lasi Narma korda teha mõisa ehisviilu, kus kell paiknema hakkas, ning korraldati ka mõisa elektrivõrk. Seni puudus näiteks mõisahoonel pööningul elekter. Vipre sõnul olid korra- ja elektritööd

kulukamadki kui kell ise. „Aga meil on olnud algusest peale seisukoht, et püüame ise palju panustada,” ütles ta.

Kella kinkimisega tähistab kinkija, Lihulas tegutsev vaibavabrik Narma ühtlasi oma 25. sünnipäeva.

Vipre sõnul oli Narmal kindel soov kinkida oma sünnipäeva puhul Lihulale midagi silmapaistvat ja meelde jäävat ning midagi sellist, millest saaks osa võimalikult palju inimesi – mitte ainult kohalik kogukond, vaid ka Lihula külalised. „Oleme alati hinnanud asju, millel on suurem väärtus kui üks ajahetk,” ütles Vipre.

Küsimusele, kas kella paigaldamisel tuli ette ka ootamatusi, vastas Vipre, et tehnilised asjad on alati keerulised, kuid unikaalse tootmisega tegelevas ettevõttes ollakse harjunud probleemide

lahendama ja väikesed kõrvaldused kalded rivist välja ei löö.

„Kellalugu on läinud juba päris suure kella külge,” lisas Vipre. Narma juhi sõnul on temaga ühendust võtnud päris mitu inimest, kes on mõtet ägedaks pidanud ja tahaksid oma kodukandis ka mida sellesarnast teha. „Vahel on vaja päästikut, et mõte liikuma hakkaks,” tõdes Vipre.

Varje Ojala-Toos ütles, et Lihula on kingituse üle tänulik, sest kell ühe linna südames lisab linnale väarikust. Vallavanema sõnul paistab kell üsna kaugele, sest ka mõis ise paistab oma asukoha tõttu kaugele kätte. „Kella näeb mööda peatavate nii kaugele, kui silmad seletavad.”

Koos kella avamisega oli Lihula mõisas läinud reedel ka Narma vabriku 25. sünnipäeva tänuõhtu töötajale ja partnereile.

KAIRE REILJAN

Juubilarid - september

2. septembril sai 65aastaseks Virtsus sündinud maadleja ja treener **Henn Põlluste**.

8. septembril sai 70aastaseks Martna vallas sündinud kergejõustiklane, NSVL rekordi omanik ja meister kettaheites **Veljo Kuusemäe**.

12. septembril sai 80aastaseks Haapsalu I keskkooli vilistlane, õppealajuhataja ja kauaaegne õpetaja **Taimi Tišler**.

13. septembril sai 55aastaseks kauaaegne tantsujuht, Läänemaa tantsupidude liigijuht **Lea Teder**.

16. septembril möödub 115 aastat vestekirjaniku, sportlase ja ajalehe Lääne Elu toimetaja **Jaan Kägu** (pseudonüüm **Ernst-Aleksander Joll**) sünnist Tallinnas. Surnud 3. aprillil 1935 Tallinnas

19. septembril saab 70aastaseks Haapsalus elav islandi kunstnik **Sigurður Örn Brynjólfsson** (**Siggi**).

21. septembril möödub 130 aastat põllumehe, poliitiku, riigikogu liikme ja Lihula mõisaomaniku **Ado Roosioru** sünnist Viljandimaal. Surnud Venemaal Karagandas 15. augustil 1942.

21. septembril möödub 110 aastat meditsiinidoktor **Jüri Suurküla** sünnist Haapsalus. Surnud 28. juulil 1970 Rootsis Göteborgis.

22. septembril möödub 90 aastat aerutaja **Harald Jäetma**, 11kordse Eesti meistri sünnist Martna vallas. Surnud 6. veebruaril 2008 Harjumaal

24. septembril möödub 145 aastat õigusteadlase ja riigimehe **Jaan Teemanti** sünnist Paatsalu vallas. Arreteeriti 23. juulil 1940, surmaaeg ja -koht teadmata.

24. septembril saab 60aastaseks laste- ja taastusraviarst **Ülle Kruus**.

27. septembril saab 55aastaseks ärimees, Haapsalu linnavolikogu liige **Sulev Saareväli**. Haapsalu vapimärk 2011.

27. septembril saab 70aastaseks Tallinnas sündinud majandusteadlane ja proosakirjanik **Mari Saat**, kelle suvekodu on Pivarootsis.

27. septembril saab 55aastaseks purjetaja ja jääpurjetaja **Vaiko Vooremaa**.

28. septembril möödub 160 aastat kirikuõpetaja, kirjaniku ja folkloristi **Matthias Johann Eiseni** sünnist Vigala vallas. Surnud 6. augustil 1934 Tartus.

30. septembril möödub 95 aastat Eesti teenelise kultuuri- tegelase, rahvatantsu- ja muusikaõpetaja **Heljo Talmeti** sünnist Tallinnas. Surnud 28. augustil 1974 Haapsalus.

Koostanud Ilmar Jõesoo
andmete abil Kaire Reiljan

AUHINNATUD MÄLESTUSTERAAMAT

Ära nõua ja sulle antakse, usub Elin Toona

„Me olime kõik nagu merel, päästepaadis,” kirjeldas Elin Toona Gottschalk teisipäeva õhtul Haapsalu raamatukogus lahkumist Eestist 1944 ja sellele järgnenud pagulasaastaid mitmes riigis.

AIVO PALJASMAA
info@le.ee

Kirjastus Varrak oli äsja üllitanud kirjaniku teose „Pagulusse. Lugu elust, sõjast ja rahust” ning sel teemal kohtumine huvilistega kulgeski. USAs Floridas elava Ernst Enno tütre tütre eelmine külaskäik oma lapsepõlvelinna oli veidi enam kui kahe aasta eest ja võis märgata, et tookordne valulik noot „ma elan kaugel, aga hing elab siin” on pigem süvenenud. Pidetus kodumaa suhtes ja päästepaadis elamise tunne on nüüd sümpaatse vanadaami ikka jõudnud saanud pidevalt.

„Kirjutasin selle raamatu sooviga säilitada mälestusi nende kõigi eest, kes olid sel paguluse teekonnal,” rääkis Toona teose sünnist. Raamat ilmus algselt inglise keeles 2013. aastal. Ajakiri The Economist hindas selle üheks tähelepanuväärsemaks mälestusteraamatuks. Eesti kirjanikud ja haritlased on raamatut samuti väga kõrgelt hinnanud. Teos ei pretendeeri mitte ajalooteaduslikule stüvaanalüüsile, vaid pagulusteele sattunud inimeste läbielamiste emotsionaalsele ja südamlilikule kirjeldamisele.

Pagulusidee on pea peale pööratud

Toona meenutab siiani, kuidas ta tüdruku ja noore neiuna pidi Inglismaal oma kohta otsima. 11aastaselt eraldati ta emast ja vanaemast ning pandi lastekodusse, kus taheti temast voolida teenija inglise perekonda. „See tekitas trotsi. Tundsin, et ma ei ole nagu mittekeegi. Eks ma sellepärast hakanud siis kirjutama. Inglise keele õppisin selgeks aktendita, pärast pidi ema mulle uuesti eesti keelt õpetama.”

Südames kandis ta aga mälestust Eestist kui muinasjutu-

Elin Toona Gottschalk kirjutas paarikümnele soovijale oma uue raamatu tiitellehele autogrammi.

ARVO TARMULA

maast. „Mul paluti kaardi peal näidata, kus see Eesti siis on. Kaardi peal ei osanud ma aga Eestit leida, sest igal pool laiutas Soviet Union. Siis hakkasin ka ise kahtlema, kas niisugust maad nagu Eesti ongi olemas. Võib-olla eksisteerib see ainult minu kujutelmades.”

Inglismaal algul lastekodus, seejärel õmblusvabrikus kogetu meenutab tahtmatult Inglise 19. sajandi suurkirjaniku Charles Dickensi troostitud pilte eluheidikuist laste kirjeldamisel. Aga see kõik oli ju sajand varem. Ka hiljem USAs tundis Toona ennast „neetud välismaa-

lasena”. Kuigi ta praegu meenutab möödunud kirbe muižega, võib tajuda hingevalu, mida ei kustuta ka aeg.

„Kõik raskused ja kibestumused nõuavad sinust väljapääsu ja kirjutamise teel olen selle leidnudki.”

Praegu on maailma, eriti aga Euroopa vallutanud paguluslaine. „See on teine aeg. Me pidime olema tänulikud, et meid üldse vastu võeti. Ma ei ole selle vastu, et inimesed tulevad. Aga kui tulijad hakkavad kohe nõudma, et asjad peavad käima nende kultuuri ja usu järgi, siis minu meelest on see kogu pagulusidee ta-

gurpidi pööramine. Sind aidatakse, aga ära nõua.”

Märja koera lõhn

Toona meenutas põgusalt ka oma esimest Haapsalu-sõitu pärast 46aastast eemalolekut 1990. aastal. Nõukogude piirivalve oli Tallinna sadamas vastas ja see tegi teda ärevaks. „Mul on Vene sõduritest jäänud üks mälupeilt, kui olin kolmeaastane tüdruk. See oli 1940. aastal, kui Haapsalu Supeluse tänava kõõgiuks äkki lahti löödi ja sõdurid sisse astusid. Davai! Nad otsisid viina. Hakkasid ise tuhnima, tõmbasid suhkru pörandale laiali. Vi-

na polnud, siis võtsid sinki. Vanaema pani neile veel kuuma kartulipoti kaasa ja keeras räti-ku selle ümber. Vanaema oskas nendega vene keeles rääkida. Mäletan, et sõduritel oli mingi eriline lõhn, minu meelest märja koera lõhn.”

Elin Toona Gottschalk jääb Eestisse 20. septembrini, et seejärel koju Floridasse tagasi lennata. Orkaan Irma olevat tema maja seal terveks jätnud, aga naabrimehele oli tükk pahanud teinud. „Kartsin juba, et minust saab jälle pagulane. Nüüd siis vastupidisel suunal,” ütles vanadaam.

Merevaigu muundumismängud linnagaleriis

Haapsalu linnagaleriis läinud nädalal näituse avanud noored kunstnikud Kati Saarits ja Anna Mari Liivrand on inspiratsiooni saanud merevaigust ja seda nime kannab ka nende teine ühisnäitus.

„Merevaik” on omamoodi jätk noorte kunstnike mullusele esimesele ühisnäitusele „Kassikuld”.

Kui „Kassikuld” tegeles kunstnike sõnul pealispindsuse ja -kaudusega, siis „Merevaigu” aineks on merevaik turismiäris ning rahvakunstis.

Näituse kontseptuaalseks raamistuseks on suveniirindus ja suveniiripoodide esteetika, käsitöõnduslikud praktikad ja kogumise traditsioonid. „Merevaik sobib Haapsallu eriti tore dalt, sest merevaigu all tuleb esimesena meelde kuurort või suvitamine või turismindus,” selgitas Kati Saarits.

Kati Saaritsalt on näitusel skulpturaalsed vormid ja video,

Anna Mari Liivrand valatud kuulid on nagu tardunud merevaik.

2 x ARVO TARMULA

Kati Saarits katsetab mitmesugusest materjalist skulptuure.

Anna Mari Liivrandalt valatud tilgad ja segatehnikas joonistused. Skulpturaalsed vormid saab Saaritsa sõnul jagada kaheks komplektiks. Neist esimene – kootud ja teksariidest tärgeldatud vormid – seostub käsitöötehnikate ja meediumite edasi- viimisega. Teise komplekti aga moodustavad betoonkujud. Kokku moodustub neist omanäoline aiaskulptuuride kompleks.

„Viimasel ajal on mind väga huvitanud klassikalise skulptuuri väljundid tänapäeval,” rääkis Saarits. Tema sõnul tehakse küll monumente ja linnaruumis olulisi skulptuure, kuid aiaskulptuuri või aiahoidjat kohtab harva ja kui kohtab, on need pigem vanad. „Aiaskulptuur on üsna kadunud nähtus,” ütles ta.

Saarits ütles, et on suvel sattunud mõne pargiskulptuuri pea-

le, mis on teda väga puudutanud. Kunstniku sõnul huvitab teda eriti skulptuuride vormiline pool, see, kuidas nad vett koguvad ja hoiavad. Sellepärast on temagi töödes põhirõhk vormil – ta otsib õõnsusi, soppe, veekogumise kohti ja võimalusi. „Lial ei saa ette mõelda, kas sinna hakkab midagi koguma või mitte.”

Anna Mari Liivrand on oma loomingus keskendunud mere-

vaigule kui materjalile. See ei tähenda, et näitusel näeks merevaigust esemeid. Kunstnikku huvitab pigem seadmise ja tardumise protsess. „Vaik, millest tilgad on valatud, toimib üsna sarnaselt merevaiguga – tardub ja kivistub,” selgitas Liivrand. Ta lisas, et nii nagu satub puuvaik merre ja kivistub tilgaks ning pärast enam ei muutu, on ka tema loodud tilkadega näitusesaalis tekkinud ajamoment, kus kõik on justkui seisma jäänud ja midagi edasi ei sünni.

Settimise teemat kannavad Liivrandi sõnul ka eksponeeritud kihilised segatehnikas joonistused. „Kõige taga on värvimängud, ees tardunud olukorrad ja esiplaanil vitraažitehnikas eri klaasidest kokku pandud klaas – eri kihid oleks nagu settinud kokku üheks objektiks,” selgitas kunstnik.

Näitus „Merevaik” jääb Haapsalu linnagaleriis avatuks 1. oktoobrini.

KAIRE REILJAN

● MARATONIMEISTER

Argo Jõesoo teeb sporti nagu sada aastat tagasi

Pühapäeval SEB Tallinna sügisjooksul krooniti Eesti maratonimeistriks Võntküla talunik, 28aastane Argo Jõesoo.

AIVO PALJASMAA
info@le.ee

„Kaeralõikus käib, aega eriti ei ole,” kurdab telefonis värske maratonimeister, kui teen juttu kokkusaamisest.

Õnneks või õnnetuseks on teisipäeva hommik vihmane ja Hindreku talu peremees askeldab koduköögis.

„Täna peab vaatama, mida muud nokitseda,” räägib jooksumeister. Läheme garaaži katusse alla, kus viljalõikuse lõiketera lävel vedeleb. „Eile olin põllul ja lõhkusin veidi. Nüüd tuleb parandada.” Hoone on endisest laudast ümber kohendatud, teises otsas kõrgub kaerakuhi. „Siin on umbes veerand, kolmveerand saaki on veel põllul,” ütleb talunik.

Enne talutöö, siis jooksurajale

Pärast pühapäevast pingutust, mis lõppes uue isikliku ja Läänemaa rekordiga 2.28.15, pole sihvakas spordimees veel jooksusamme teinud. „Täna õhtul lähen teen väikese ringi. Hommikuti on mul siin tavapärane kümnekilomeetrine ring Võntkülast läbi Turvalepa ja Leediküla koju tagasi. Põhitrenn on aga õhtuti, siis kui talutööd suuresti tehtud. Käin tihti Palivere liivastel tõusudel, aga ka Haapsalu staadionil kiiruslõike tegemas. Neljapäeviti ja pühapäeviti õhtul trenni ei tee, nii et võistlusvabal nädalal jookslen kokku 12 korda,” selgitab Jõesoo.

Garaaži ees seisab uhke traktor. „Ameeriklane, John Deere on kapoti peal kirjas. PRIA noortaluniku toetuse kaudu sain. Kallis traktor, aga oi-oi! kui võimas. Mul on Belarus ka, aga neid kahte ei anna võrrelda,” kiidab talunik.

Jõesoo elab talus üksi. Vanemad on surnud ja peret pole 28aastane noormees veel loonud. Küll on tal 300pealine lambakari. „Koos jääradega, hoian neid teistest eraldi,” täpsustab talunik. „Mulle on lambad alati meeldinud. Mõne aasta eest tõi Pärnu kandist. Algul oli 30 lamba piires. Pidasin neid siinsamas Tallinna maantee ääres. Nüüd hoian aga eemal Turvalepas, seal on rahulikum.”

Jõesoo on karja parandamiseks tõujäärasid sisse toonud ja lambaid turustab lihakaubaks. „Mulle endale maitseb lambaliha ja see on kasulik ka,” ütleb ta.

Lammastega pole Jõesoo võidu jooksnud, küll aga lapsepõlves koeraga. „Meil oli mingi kooli tüüpi koer ja ta jooksis minust kiiremini. Mina võitsin siis, kui ta oli end metsas ringi hullates ära väsitanud,” meenutab sportlane.

Taebla kooli päevil Jõesoo mingit trenni ei teinud, oli lihtsalt üks hüperaktiivne naga-mann. Hiljem Uuemõisa koolis ehitamist õppides sattus ta Palivere Miili jooksule, mille pika puuga kinni pani. „Endel Susi koostas mulle siis treeningu-

Taluperemehe Argo Jõesooaga koos poseerivad esireas kõige julgernad uted Tola ja Nälg.

2 × ARVO TARMULA

Aastate möödudes pakub talutöö ka rõõmu. Eriti kui uus traktor õuemurul seisab.

Eesti meistritiitel maratonijooksus on võidetud.

KRISTO PARKSEPP

plane, millest ma aga suurt midagi ei taibanud. Trennis tahtsin ikka palju ja täiega vajutada,” mäletab Jõesoo.

Ehitus noorukit eriti ei köitnud ja 2009. aastal, kahekümnesena alustas ta õpinguid maailikoolis. „Jooksmine meeldis ka ja nii sattusin Enn Selliku treeningurühma,” räägib Jõesoo. „Kaks korda päevas oli algul harjumatu, ma hakkasin hommikuti viilima, et pole õiget jooksudressi.”

Paari päeva pärast oli riietus kohal ja pääsu enam polnud. Eesti noorsoo sisemeistri-võistlustel võitis Jõesoo 3000 m jooksus pronksmedali. „Vigastused tulid ka,” meenutab Jõesoo.

„Kiirenduslõigud staadionirajal tegid mind veidi närviliseks ega meeldi siiani. Mullu võitsin küll 5000 meetri distantsil Eesti meistrivõistluste hõbemedali ja tänavu pronksmedali, aga kõige rohkem tahan ikka maratoni joosta.”

Lambad pakuvad närvikosutust

Jõesoo avastart maratonis oli 2014. aastal ja ajaks tuli 2.32.

„Tänavu suve alguses kustusin poolmaratonis (21,1 km) täiesti ära, aga suvel ei suudagi ma joosta, talus on siis kibekiire heina-aeg,” räägib Nurme. „Neil päevil saan napilt korra päevas jooksuringile.” Jõesool on renditud heinamaid 140 hektarit, samuti 30 hektarit kaerapõldu. „Algul oli see talupidamine üks suur peavalu, nüüd saab vahel ka rõõmu tunda,” ütleb Jõesoo. „Abilisi on mul ikka, ümberkaudsete naabritega aitame üksteist.”

Jutuajamise katkestab kass, kes tuiskab üle õue, saba püsti. „Kurru,” ütleb Jõesoo muia-tes. „Koera enam pole ja lambad on kaugel.”

Sõidamegi Hindreku talu lambakarja vaatama kolme kilomeetri kaugusele Turvaleppa. „Paremat kätt on tatrapõld, selle koristamiseni on veidi aega, aga seal eespool on suur kaerapõld,” näitab Jõesoo. „Umbrohi paistab ka välja. Mul on kõik hästi naturaalne, pooldan mahepõlundust.”

Lambaid on tõesti palju, peale valgevillaliste vilksab ka mõ-

Treeneri hinnang

Argo Jõesoo on väga kõva töomees. Füüsiliselt tugev, aga staadionijooksus mina läbilõigivõimalust ei näe. Kõige suurem võimalus on maratonis. Järgmisel aastal üritab ta Euroopa meistrivõistlustele pääseda. Meie kindel plaan on aga kahe aasta pärast täita olümpiamängude norm, et siis 2020. aastal Tokyos stardis olla.

Talutööd ja sporti on väga raske ühendada. Juba tuleval aastal on meil kavas, et ta jookseb kevadel oma hooaja margid ära, sest suvi on kurnav.

Kui Jõesool jalad vastu peavad, võib ta veel kaugemale jõuda.

Enn Sellik

Eesti endine jooksukuulsus ning siiani Eesti rekordite omanik 5000 ja 10 000 m distantsil

ni musta värvi. „Pügaja käis hiljuti ja ütles, et sai kokku 228 utte,” teab lambapidaja. „Ma pean ju pidevalt arvet ja jooksmise treeningupäeviku täitmiseks on mõnel õhtul arvudest silm juba kirju.”

Osa lambaid on aiast välja saanud, aga peremehe hütiatuse peale poevad kõik rutuga tagasi. Veidi harjumatu on vaadata hiljuti püगतud uttesid. Rammusad paistavad nad küll. Karjast eraldub kaks määgijat, kes end peremehe külje alla soetavad.

„See on lemmiklammas, panin talle nimeks Tola ja sellele teisele Nälg,” räägib Jõesoo naeru mugistades. „Tola on väga armas lammas, ema hülgas ta kunagi ja ma pidin teda ise lutitama. Nii ta mu külge jäigi. Mõnikord tulen õhtuti siia ja istun niisama nende juures. Närv puhkab.”

Tagasiteel pajatab jooksu-meis oma talvisest Keenia laagrist: „Sinna olid kogunenud paljud jooksjad üle maailma. Eestlastest oli Tiidrek Nurme juba ees. Tema ju vana keenialane. Lihtsad olud, aga söök on odav. Talviti ongi mul rohkem aega ja paremad jooksud on mul seni õnnestunud teha sügise poole. Siis saab talutöödest veidi hingata.”

Eesti tänavuse maratonimeistri juurest lahkudes vangutan endamisi pead. Ajaratas oleks nagu ligi sajand tagasi kerinud. Siis, Palusalu aegadel, kerkisidki esile maataludest tööriigajad, kes vabal ajal spordiareenil mehete-gusid tegid. Kui sellist pilti aga tänapäeval kohtad, hämmeldud tahes-tahtmata.

Hindreku talu peremees peab aga kindlat plaani jõuda suurtele tiitlivõistlustele. Kuidas tal see õnnestub, kahte jäne – või oleks õigem öelda, et kahte lammas – taga ajades, eks seda näita lähiaeg. Võntkülas toimetab iga-tahes väga isepäine spordimees, kes ei vaata televiisoritki. Hiljuti Raplas auhinnaks saadud teleril müüs ta maha: pole vaatamiseks õiget aega ja küll kunagi hiljem jõuab vaadata.

Tekst Aidi Vallik
Pilt Ott

lastekas

NOOR ALPINIST

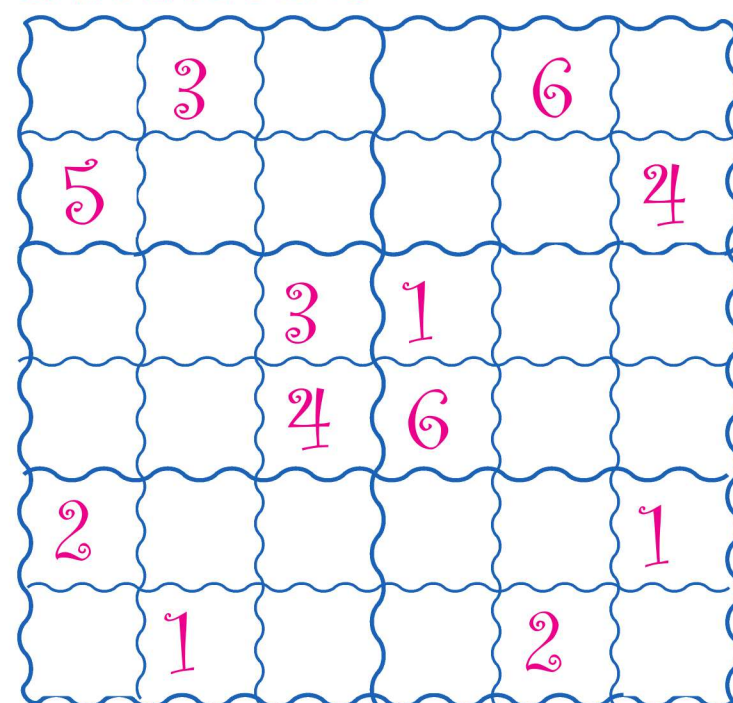
KÖÖGIKAPP ON SEINA PEAL
JA MAIUSTUSED PEIDUS SEAL
KÕRGEL, KÕRGEL,
UKSE TAGA,
NII ET MÕNI LAPSENAGA
KÄTTE NEID EI SAAKS.
PÜÜA NII VÕI NAA.

AGA MÕNI OSAV LAPS,
KEL TASAKAAL JA KÄTES JAKS
JA JUBA HARJUTATUD KA –
TA ULJALT KÕRGUST VALLUTAB.
JALG RIIULIS JA KÄSI KAPIS,
KÄIB VÕTAB MAIUSTUSTEST MATTI.
TÄNA ÜKS JA HOMME KAKS,
ET VANEMAD EI KAHTLUSTAKS.

SEST ALPINISM ON RASKE ALA
JA JÕUDU ANNAB MAIUSPALA.

LASTESUDOKU

KINOFILM

„LEGO NINJAGO FILM“

Selles suure ekraani Ninjago seikluses kutsub lahing Ninjago City pärast võitluse noore Lloyd'i ehk Rohelise Ninja, kes võtab kaasa oma sõbrad, kes kõik on salajased sõdalased ja Lego meisterehitajad. Vaimuka ja targa kung fu õpetaja Wu juhendusel peavad nad alistama kurja sõjapealiku Garmadoni ehk Maailma Halvima Tüübi, kes on ühtlasi Lloyd'i isa. Selles võimsas heitluses lähevad kokku eri lahingurüüd ning isa ja poeg, ning see vihane, kuid distsiplineerimata meeskond nüüdisaegseid ninjasid peab õppima egosid valitsema ja koos tegutsema, et valla päästa oma tõeline jõud.

„Lego Ninjago film” on Charlie Beani („Tron: Uprising”) esimene täispikk film. Selle produtsendit on Dan Lin, Phil Lord, Christopher Miller ja Roy Lee, kes tegid varem koos ülemaailmsete kassahiti „Lego film”, ning Maryann Gargner („Vesi peale”). Film on dubleeritud eesti keelde dubleerimisstudios Industrial Productions. Dublaažirežissöör on Oleg Davidovich, dublaažprodutsent Andrus Kasesalu.

22. septembril kell 16.45; 24. septembril kell 13; 27. septembril kell 17.30 Haapsalu kultuurikeskuses. Pilet 3 €.

[illegible]

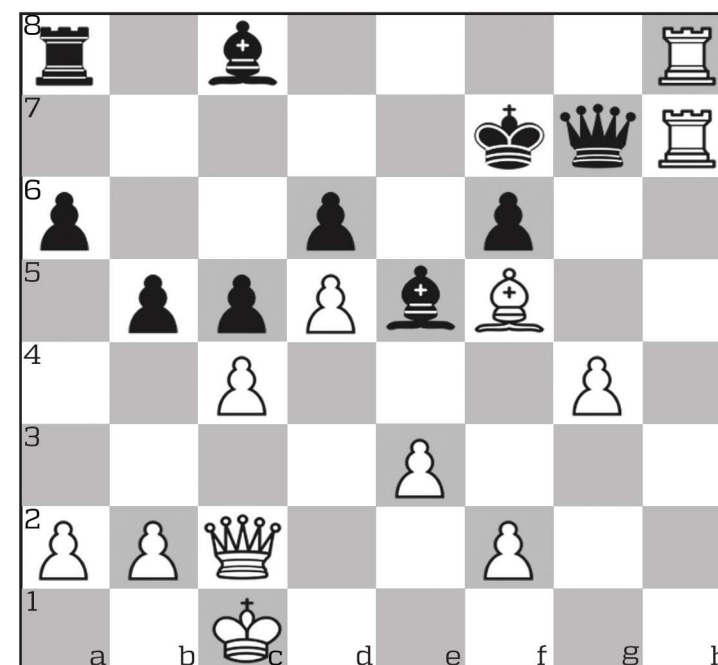
„MINU NÄOGA ONU“

Lahutusjärgses masenduses muusikakriitik Hugo soovib just oma elu harkata taas üles ehitama, kui tema ukse taha ilmub ootamatult tema isa, džässmuusik Raivo. Kiusliku loomuga vanamees teatab, et ta on kohe-kohe maist teekonda lõpetamas ja ootab ainsalt pojal t enda eest hoolitsemist. Kui aga meeste ellu ilmub atraktiivne psühhoterapeut Marian, hakkavad isa ja poeg naise tähelepanu pärast omavahel konkureerima. Vanal riukamehel Raivol õnnestub luua ridadami piinlikke episoodide, millega Hugo romantiselised plaanid rikkuda.

Andres Maimiku ja Katrin Maimiku tragikomöödia „Minu näoga onu” räägib pealesunnitud lähedusest, õnneotsingust ja andestamisest, pakkudes naeru läbi pisarate ja pisaraid läbi naeru. Osades Rain Tolk, Roman Bak-jin, Evelin Võigemast, Maarja Mitt, Eve Kivi, Jarek Kasar, Carmen Mikiver jt. Stsenarium ja režiži Katrin Maimik ja Andres Maimik.

22. septembril kell 19; 24. septembril kell 15.15; 26. septembril kell 19; 27. septembril kell 19.30; 29. septembril kell 19 Haapsalu kultuurikeskuses. Pilet 4 €.

MALE

LP RISTSÕNA- JA MALELAHENDAJAD

Eelmise nädala vastused: Lc5+; Rd5; Vce1#.

Matt kolme käiguga.

Leidke tänasest ristsõnast lahendus vastuse realt.

Eelmise nädala vastus: vanaema helde, lahke; vanavanemate päev.

Lahendusi ootame hiljemalt järgmise nädala reedeks aadressil reklaam@le.ee või Posti 30, Härgsalmu. Augustis õigesti vastanute vahel loositakse välja Lääne Elu meeneid.

18. september

06.55 Terevisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Terevisioon
11.50 Maahommik
12.35 Eesti lipp ümber Islandi
13.05 Unustatud maitseed
13.35 Väekas smuuti
14.05 Meie maailm
14.55 11 000 aastat hiljem
15.40 LIVEstonia
16.10 Paks boss
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Önne 13
17.35 Kutsuge ämmaemand!
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Osoon
20.30 Meie Eestid
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.15 Abu Bakr al-Baghdadi – terroririigi kalif
23.05 Löksus – tapja meie seas
00.00 Ringvaade
01.04 ERR.ee uudised

06.10 Armastuse maitse
06.55 Mr Bean
07.20 Alvin ja koopaoravad
07.35 Pöörased jäneseid
08.00 Reporter
09.00 Minu kodu on parim
10.00 Purunenud elud
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 KMD Klubi
13.05 Vallaline kaunitar
15.00 Armastuse maitse
16.00 Küladetekiivid
17.00 Minu kodu on parim
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Köök
20.30 Kodutunne
21.30 Nukumaja
22.30 KMD Klubi
00.00 Valemaandumine
01.45 Nuuskija
02.40 Reporter
03.30 Restart
04.15 Heeringas Veenuse ölal
04.40 Künnendi suurimad muusikahitid

06.15 Winxid
06.40 Transformerid.
Päästerobotid
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.30 Saatuslik valik
08.25 Minu köök on parim
09.25 Üllata Eestit!
09.55 Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad
11.35 Top Shop
11.50 Jääaeg 3
13.55 Südameasi **15.00** Saatuslik valik **16.00** Vaprad ja ilusad **16.30** Kirgede torm **17.40** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed. Uudised **19.25** Seitsmesed **20.00** Kuuu-rija **21.00** Hüpnosisöör **21.30** Merivälja **22.30** Thor. pimeduse maailm **00.50** Sherlock New Yor-gis **01.45** Moodne perekond **02.10** Merivälja **03.00** Kuuuuriija **03.55** Hüpnosisöör **04.20** Seitsmesed. Uudised **05.00** Seitsmesed **05.25** Südameasi

07.00 Yoko **07.10** Karusmarjad metsikus looduses **07.35** Väike prints **08.00** Susapusa Okidos **08.15** Lastetuba **08.25** Pipi, Pupu ja Rosmary **08.35** Prügihunt ja Superjanes **09.00** Ringvaade **10.00** Paks boss **10.50** Magusad unistused **11.51** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase **15.50** Papist poisid **16.00** Lastetuba **16.15** Loomaia tee 64 **16.25** Rüütel Rooste **16.35** Mily murrab pead **16.45** Džungliraamat **17.00** Mina ja Miia **17.25** Suharevi torni sala-dus **17.35** Mukk ja Tšavapa **17.45** Zou **18.00** Lastetuba **18.55** Uus Tase **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Rakett 69 **20.00** Habras maailm **20.45** Elu allpool nulli **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Plekktrumm. Leelo Tungal **22.20** Andrei Rubljov **01.29** ERR.ee uudised

19. september

06.55 Terevisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Terevisioon
11.50 Hommik Anuga
13.05 Osoon
13.35 Välisilm
14.10 Presidendi kõrval
15.05 Hetk ajaloos
15.10 Ajavaod. Riigi mehed
15.40 Virulased
16.10 Paks boss
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Önne 13
17.35 Kutsuge ämmaemand!
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Foorum
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Armastus Berliinis
23.00 Plekktrumm. Leelo Tungal
23.45 Ringvaade
00.47 ERR.ee uudised

06.10 Armastuse maitse
06.55 Hubert ja Takako
07.20 Alvin ja koopaoravad
07.35 Hubert ja Takako
08.00 Reporter
09.00 Minu kodu on parim
10.00 Purunenud elud
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nukumaja
12.30 Köök
13.05 Vallaline kaunitar
15.00 Armastuse maitse
16.00 Küladetekiivid
17.00 Minu kodu on parim
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Radar
21.00 Krimi
21.30 Siberi võmm
22.30 Otselend
00.35 Hairünnak
02.10 Valemaandumine
03.45 Reporter
04.35 Kodutunne
05.20 Nuuskija

06.15 Winxid
06.40 Transformerid.
Päästerobotid
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.30 Saatuslik valik
08.25 Minu köök on parim
09.25 Hüpnosisöör
09.55 Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad
11.35 Top Shop
11.50 Kuuuuriija
12.55 Merivälja
13.55 Südameasi
15.00 Saatuslik valik **16.00** Vaprad ja ilusad **16.30** Kirgede torm **17.40** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed. Uudised **19.25** Seitsmesed **20.00** Lillepood **20.30** Suletud uste taga **21.30** Padjaklubi **22.30** Terminaator **00.45** Kutsuge Cobra **11 01.45** Louie **02.10** Lillepood **02.40** Pad-jaklubi **03.35** Suletud uste taga **04.20** Seitsmesed. Uudised **05.00** Seitsmesed **05.25** Südameasi

07.00 Zou **07.10** Mily murrab pead **07.20** Mina ja Miia **07.45** Lastetuba **08.40** Loomaia tee 64 **08.55** Papist poisid **09.00** Ringvaade **10.00** Paksboss **10.50** Plekktrumm. Leelo Tungal **11.35** Eesti muusikavideod **12.06** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase **15.50** Papist poisid **16.00** Lastetuba **16.50** Miriam mängib peitust **17.00** Mina ja Miia **17.20** Suharevi torni saladus **17.35** Mukk ja Tšavapa **17.45** Džungliraamatu safari **18.00** Peeter Paani uued seiklused **18.20** Wissper **18.30** Lastetuba **18.45** Lammas Shaun **18.55** Uus Tase **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Rakett 69 **20.00** Elevandi hing **20.55** Hetk ajaloos **21.00** Meie Aja Kunst **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Teaduspalavik **22.05** Rätsepmeister Yohji Yamamoto **23.15** Eesti TOP 7 **00.05** Raamatupood **00.35** ERR.ee uudised

20. september

06.55 Terevisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Terevisioon
11.55 Prillitoos
12.45 Tähendamisi
12.50 Leiutades Eestit
13.00 Riigikogu infotund
14.00 Meie Eestid
14.30 Foyle 'i sõda
16.10 Paks boss
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Önne 13
17.35 Kutsuge ämmaemand!
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Pealtnägija
20.45 Suud puhtaks
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Suud puhtaks
23.00 Ajavaod. Riigi mehed
23.25 Minu pere
23.55 Ringvaade
01.00 ERR.ee uudised

06.10 Armastuse maitse
06.55 Hubert ja Takako
07.20 Alvin ja koopaoravad
07.35 Hubert ja Takako
08.00 Reporter
09.00 Minu kodu on parim
10.00 Purunenud elud
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Siberi võmm
12.30 Krimi
13.05 Vallaline kaunitar
15.00 Armastuse maitse
16.00 Küladetekiivid
17.00 Minu kodu on parim
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter **20.00** Suur loto-kolmapäev. Rooside sõda **21.00** Heeringas Veenuse ölal **21.30** Pilvede all **22.30** Naistevangla **23.35** Vahelevõtja. Rängad kuriteod **00.30** Päräpõrgu perekond **00.55** Otselend **02.35** Nukumaja **03.25** Reporter **04.15** Hooaeg **04.55** Rooli võim **05.25** Radar

06.15 Winxid **06.40** Transformerid. Päästerobotid **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.30** Saatuslik valik **08.25** Minu köök on parim **09.25** Võimalik vaid Venemaal **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Suletud uste taga **12.55** Padjaklubi **13.55** Südameasi **15.00** Saatuslik valik **16.00** Vaprad ja ilusad **16.30** Kirgede torm **17.40** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed. Uudised **19.25** Seitsmesed **20.00** Me saime lapse **21.00** Võimalik vaid Venemaal **22.00** Lillepood **22.30** Juurdlustviivad läbi selgetnägijad **5 23.35** NCIS kriminalistid **00.35** Top Gear. võidusõidud **01.40** Me saime lapse **02.35** Võimalik vaid Venemaal **03.25** Top Gear. võidusõidud **04.20** Seitsmesed. Uudised **05.00** Seitsmesed **05.25** Südameasi

07.00 Peeter Paani uued seiklused **07.20** Suharevi torni saladus **07.35** Džungliraamatu safari **07.50** Mina ja Miia **08.15** Lastetuba **08.30** Loomaia tee 64 **08.40** Wissper **08.45** Kosmoselendurid **09.00** Ringvaade **10.00** Paksboss **10.50** Meie Aja Kunst **11.20** Eesti muusikavideod **11.51** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase **15.50** Papist poisid **16.00** Lastetuba **16.15** Kati ja Mimmu **16.25** Kiisud, edasi! **16.30** Vembu ja Tembu seiklused **16.55** Lola Pikk-kõrv **17.00** Väike prints **17.25** Suharevi torni saladus **17.35** Susapusa Okidos **17.45** Vahva Roos **18.00** Džungliassad **18.10** Zou **18.20** Pipi, Pupu ja Rosmary **18.30** Lastetuba **18.45** Päev, kui Henri kohtas...? **18.50** Papist poisid **18.55** Uus Tase **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Rakett 69 **20.00** Kirg meie planeedi vastu **21.00** Kapist välja **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Uinuv kaunitar **22.50** Ohtlik lend **23.45** Magusad unistused **00.49** ERR.ee uudised

21. september

06.55 Terevisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Terevisioon
11.50 Pealtnägija
12.45 Foorum
13.40 OP
14.10 Tööröökikud
14.35 Kapist välja
15.00 Päike on hea laps
15.40 Minu pere
16.10 Paks boss
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Önne 13
17.35 Kutsuge ämmaemand!
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Pealtnägija
20.00 Arktikast Antarktikasse
20.30 Punane sekund
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Uudishimu tippkeskus
22.10 MI
22.40 Sting
23.35 Üks koorilaul
23.40 Ringvaade
00.42 ERR.ee uudised

06.10 Armastuse maitse
06.55 Hubert ja Takako
07.20 Alvin ja koopaoravad
07.35 Hubert ja Takako
08.00 Reporter
09.00 Minu kodu on parim
10.00 Purunenud elud **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Pilvede all **12.30** Heeringas Veenuse ölal **13.05** Vallaline kaunitar **15.00** Armastuse maitse **16.00** Külade-tekkiivid **17.00** Minu kodu on parim **18.00** Purunenud elud **19.00** Reporter **20.00** Minu ootamatu kohtumine **21.00** Heeringas Veenuse ölal **21.30** Identiteedivaras **23.55** Harold ja Kumar. Põgene-mine Guantanamo Bayst **01.45** Naistevangla **02.40** Vahelevõtja. Rängad kuriteod **03.25** Reporter **04.15** Künnendi suurimad muusikahitid **05.50** Saage tuttavaks

06.15 Winxid **06.40** Transformerid. Päästerobotid **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.30** Saatuslik valik **08.25** Minu köök on parim **09.25** Võimalik vaid Venemaal **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Me saime lapse **12.55** Võimalik vaid Venemaal **13.55** Südameasi **15.00** Saatuslik valik **16.00** Vaprad ja ilusad **16.30** Kirgede torm **17.40** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed. Uudised **19.25** Seitsmesed **20.00** Üllata Eestit! **20.30** Kättemaksukontor **21.35** Kolmeraudne **23.05** CSI kriminalistid **00.05** Kondid **01.05** Saatanimikud koduabilised **02.00** Üllata Eestit! **02.25** Kolmeraudne **03.30** Kättemaksukontor **04.20** Seitsmesed. Uudised **05.00** Seitsmesed **05.25** Südameasi

07.00 Zou **07.10** Džungliassad **07.20** Lola Pikk-kõrv **07.25** Suharevi torni saladus **07.40** Vahva Roos **07.50** Väike prints **08.15** Lastetuba **08.30** Kati ja Mimmu **08.40** Pipi, Pupu ja Rosmary **08.50** Päev, kui Henri kohtas...? **08.55** Kiisud, edasi! **09.00** Ringvaade **10.00** Paksboss **10.50** Meie Aja Kunst **11.20** Eesti muusikavideod **11.50** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase **15.50** Kriksatrullid. Õpime joonis-tama **16.00** Lastetuba **16.10** Kati ja Mimmu **16.20** Tuutu ja Potsu **16.35** Karusmarjad metsikus looduses **17.00** Väikeprints **17.20** Suharevi torni saladus **17.35** Susapusa Okidos **17.45** Džungli-iraamat **18.00** Minaja Miia **18.20** Wissper **18.30** Lastetuba **18.45** Rõõmutirts **18.50** Must ja valge koer **18.55** Uus Tase **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Rakett 69 **20.00** Üheksa kuud, mis meid kujundavad **20.50** Vaba tahe **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Võõramaalane **22.30** Võõramaalane **23.30** Moest väljas **00.33** ERR.ee uudised

22. september

06.55 Terevisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Terevisioon
11.55 Suud puhtaks
13.20 Uudishimu tippkeskus
13.50 MI
14.20 Sting
15.15 Üks koorilaul
15.25 Nota bene! Teatriluulud
16.10 Paks boss
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Önne 13
17.35 Kutsuge ämmaemand!
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Tööröökikud
20.30 Jah, härra peaminister
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Doktor Foster
22.40 Vahemee
00.10 Pealtnägija
00.59 ERR.ee uudised

06.10 Armastuse maitse
06.55 Hubert ja Takako
07.20 Alvin ja koopaoravad
07.35 Hubert ja Takako
08.00 Reporter
09.00 Minu kodu on parim
10.00 Purunenud elud
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Suur lotokolmapäev. Rooside sõda
12.30 Heeringas Veenuse ölal
13.05 Vallaline kaunitar
15.00 Armastuse maitse
16.00 Küladetekiivid
17.00 Minu kodu on parim
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
19.55 Kuldvillak
20.30 Roaldi nädal. Provintsipeod
21.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
23.00 Köök
23.30 Piiri peal
01.35 Identiteedivaras
03.35 Päräpõrgu perekond
04.00 Reporter
04.45 Verine äri

06.15 Winxid
06.40 Transformerid.
Päästerobotid
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.30 Saatuslik valik
08.25 Minu köök on parim
09.25 Üllata Eestit!
09.55 Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Kättemaksukontor **12.55** Papad Mammad **13.55** Sūdameasi **15.00** Saatuslik valik **16.00** Vaprad ja ilusad **16.30** Kirgede torm **17.40** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed. Uudised **19.25** Seitsmesed **20.00** Papad Mammad **21.00** Z Maailmasõda **23.10** Eksid rannal **00.50** Hawaii 5-0 **01.45** Ameerika õdukas **02.35** Eksid rannal **03.50** Papad Mammad **04.35** Seitsmesed. Uudised **05.00** Seitsmesed **05.40** Sūdameasi

07.00 Susapusa Okidos **07.10** Suharevi torni saladus **07.25** Must ja valge koer **07.30** Mina ja Miia **07.55** Džungliraamatu safari **08.10** Kriksatrullid. Õpime joonis-tama **08.15** Lastetuba **08.30** Kati ja Mimmu **08.40** Wissper **08.45** Tuutu ja Potsu **09.00** Ringvaade **10.00** Paks boss **10.50** Kapist välja **11.20** Eesti TOP 7 **12.11** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase **15.50** Kriksatrullid. Õpime joonis-tama **16.00** Lastetuba **16.10** Kati ja Mimmu **16.25** Tuutu ja Potsu **16.35** Karusmarjad metsikus looduses **17.00** Väikeprints **17.20** Suharevi torni saladus **17.35** Susapusa Okidos **17.45** Kasper **18.20** Wissper **18.30** Lastetuba **18.45** Rõõmutirts **18.50** Must ja valge koer **18.55** Uus Tase **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Elu allpool nulli **20.15** Üheksakuud, mis meid kujundavad **21.05** Teaduspalavik **21.35** Hab-ras maailm **22.20** Suur-Sõjamäe **23.10** Uinuv kaunitar **00.32** ERR.ee uudised

23. september

07.30 Setod
08.00 Ringvaade
09.00 Üks koorilaul
09.05 Tööröökikud
09.30 Uudishimu tippkeskus
10.00 Maahommik
10.45 Önne 13
11.15 Pealtnägija
12.05 Punane sekund
12.35 LIVEstonia
13.05 Armastus Berliinis
13.55 Nota bene! Teatriluulud
14.45 Suud puhtaks
16.15 Hommik Anuga
17.30 Doktor Foster
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 Elu õhus
19.30 Eesti lipp ümber Islandi
20.00 Kaks ansambli
20.30 Önne 13
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.20 Sport. Sport
21.35 Koduigatsus
22.20 Inspektor George Gently
23.50 Langus
00.53 ERR.ee uudised

Kirju Buenos Airesest

64.
osa

JÄRJELUT

EIA UUS

Mulle jäi täna ühe produktiivsema Argentina kirjaniku César Aira raamatust „Los Fantomas” („Vaimud”) silma fraas, et alles retrospektiivis saad öelda, kas aasta oli õnnelik. 2015. aasta oli lihtsalt kohutav. Kell oli 1. jaanuaril 00.00.01, kui elu lõi mulle jalaga selga ja alustasin hoogsat veeremist mööda allakäigutreppe.

Agas juba septembris, kui ma olin sinise niidiga kokku õmmeldud nagu kaltsunukk ja koperdasin ringi karkudel ja seedetrakt kangetest valuvaigistitest haigeks jäi ja vähene immuunsus tõi kaasa riburadamisi haigusi ja olin autol külje maha sõitnud ja mu elus hakkasid viltu vedama ka asjad, mida ma isegi uskuda ei suutnud – siis ma murdusin, paremuse poole. Seda halba õnne oli nii banaalselt, ebaloogiliselt palju, et ma muutusin rahuks. Ja ma naersin. Vangutasin pead ja naersin, kui aset leidis järjekordne üle võlli absurdne asi.

Pöörasin pilgu taeva poole ja ütlesin: „Päris hea. Kas see on parim, mida sa suudad?”

Psühhiaater ütles, et mul veab, sest kõik õppetunnid tuleb elus kätte saada, kõik linnukesed kirja, kõik kogemused, kogu valu. „Sul veab, et see kõik korraga juhtub, mõnel toimub lihtsalt iga natukese aja tagant miskit – sul on paduvihm korraga ära koos taevast sadavate konnade ja ussidega, ning seejärel selge taevast. Karma eest pääsu ei ole niikuinii.”

Käisin intervjuerimas üht selgelt nägijat, kes juba enne, kui esimese küsimuse esitada jõudsin, ütles: „Teeme selle osa ära, aga siis sa paned diktofoni kinni. Mul on sulle nii mõndagi rääkida, mida sa teadma pead.” Tema ütles samuti, et kõige halva korraga juhtumine on parim võimalik lahendus, sest kui nad lihtsalt aeg-ajalt juhtuksid, oleksid sa pidevalt valvel ja mures. Aga kui kõik sajab korraga kaela, oled šokiseisundis ja paljude ehmatuste suhtes tuim.

Kui poleks olnud seda kohutavat aastat, poleks ma täna siin, ei kogeks kõiki neid imesid, mida Buenos Aires külluslikult minusse valab. Mu mehel on tekkinud südantsoojendav komme

eriti kehvades oludes tsiteerida Alliksaart. Ja mitte ainult siis, kui midagi ühiselt maailmas viltu veab, vaid siis, kui üks meist on sitapea olnud ning oleme teineteise peale vihased. Ka raevus võib ta sisistada: „Mõte ei pruugi selguda praegu.” Fraas, mis sisaldab endas terve luuletuse.

Kell on 21.30, on 18. oktoobri õhtu aastal 2016, ma olen 31aastane ja Buenos Aireses üksi kõledas täistuledega kohalikus söögi-kohas, mis tasapisi täitub, vihmases pimedusest hoolimata. Kõlaritest kostab tõsist bluusi, nii ebatüüpiline siia pastellrohelist seintega teravasse päevavalguslampidega ruumi.

See pole see, mida ma eales olesin arvanud, mis ma teen oma eluga 18. oktoobril 2016 kell 21.30. Kolm kuud tagasi tuli alles esimest korda elus mõte, et ma võiksin Lõuna-Ameerikas minna. Et ma võiksin olla üldse

● Aga kui kõik sajab korraga kaela, oled šokiseisundis ja paljude ehmatuste suhtes tuim.

sedasorti inimene, kes selliseid asju teeb. Kuni selle hetkeni oli välistatud, et ma kunagi üldse ja üksi Argentinasse satun. See, et ma elan Argentinast... Mõeldamatu, aga näed, sellest hoolimata tehtav.

Ja see hetk praegu siin sööklas on kõik, mis olemas on. Ma valisin selle. Ja ma olen Raul.

Vastates su küsimusele, K... Mul läheb.

Ikkagi tuleb ette päevi, kus ainus, mida ma päeva jooksul söön, on kahvli või lusikaga otse konservikarbist, ja ma pole üldse kindel, kas ma oma rahatukesega tulen välja. Ning on päevi, kus ärkan kell kaks hommikul, et Skype'i teel koosolekul osaleda ja pärast veel 17tunnine tööpäev teha, ise mitmendat päeva samades riietes ja pesemata.

Aga siis, isegi kui meel on must, tuleb meelde, kui piiratud on olnud mu vanemate võimalused. Maakooli õpetajad, pealegi veel nõukogude aeg. Tunnen, et mul lasub vastutus, kohustus eelmiste põlvkondade ees maailma avastada.

Käisin õhtust söömas ja maksma asudes selgus, et kaardiga ei

saa, ning oma vähest sularaha hoian kui silmatera ega kanna seda isegi kaasas. Kelner ütles, et pole midagi, maksa hiljem. Pakkusin, et jätan kindluse mõttes neile oma dokumendi, aga nad ei soovinud. Nad lihtsalt usaldasid, et kui mingi võõras inimene ütleb „Ma lähen toon kodunt raha, olen tunni pärast tagasi”, siis ta päriselt on ka. Puuvilju müünud poisikesele proovisin peenraha jootrahaks jätta, aga ta ei lubanud. Nõudis, et ma ootaksin, kuni ta üksikud peesod mulle leiab, aga mul polnud aega, nii et ta andis mulle lihtsalt kõiki ostetud vilju rohkem ja rohkem – kordi rohkem kui see, mille eest ma maksin... Mulle hakkab tunduma, et päriselt ongi nii, nagu kõik siin räägivad: inimesed lihtsalt on lahked, lepi sellega, ära ole paranoiline, vaid ole lahke vastu.

Olen transpordi pealt võimalikult palju säästnud ning avastas täna, et olen siin linnas kolinud 250 km. Täitsa pöörane ju? Mu siinsed tuttavad ei saa üldse aru, mis mõttes inimele kõnnib, kui saab ka sõita.

Järgneb

KULTUURITEATED

● TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaerobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €. **Sügise eripakkumine** – kohvi-šokolaadimähis 56 €; maniküüri ja pediküüri komplekshooldus 39 €; näomassaaž ja mask 30 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus avatud E–L kl 6–9 (3 €), 13–22 (7–10 €), P 6–9 (3 €), 9–22 (10 €). Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22 (4 €). Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4414.

● KULLAMAAL

Kullamaa kultuurimajas 22. septembril kell 19 Tony Jokiniitty Guittarra Flamenca. Soome tuntuima flamenkokitaristi Tony Jokiniitty kontsert. Pilet 3 eurot.

● KINO

Haapsalu kultuurikeskuses 17. sept kl 13; 19.–21. sept kl 17.30 animatsioon „Džungliässad”, pilet 3 €. 17. sept kl 17.15; 20. ja 21. sept kl 19.30 film „See”, pilet 4 €. 17. sept kl 15.15; 15. ja 18. sept kl 19; 19. sept kl 19.30 film „Imelaps”, pilet 4 €. 19. sept kl 12 beebikino „Imelaps”, pilet 4 €.

● TEATER

Haapsalu kultuurikeskuses 25. sept kl 19 Ugala teatri lavastus „Emadepäev”, piletid 15 ja 12 € Piletimaailmas, puudega isik ja tema saatja 7,50 €.

● TANTSUÕHTUD

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. L, 16. sept kl 20.30 tantsuõhtu, mängib ansambel Coco. Tel 472 4605, 503 7289. Vt framare.ee.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. L, 16. sept kl 20 tantsuõhtu, ans Ragnar & Co. R, 22. sept kl 20 tantsuõhtu, ans Rain Poolen & Imre Raidla. L, 23. sept kl 20 tantsuõhtu, mängib ja laulab Urmas Koppel. Tulekul 14. okt kl 20 Kalle Sepp ja ansambel Locomotiiv.

● RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenutuse osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P suletud. **Igal laupäeval kell 11** on lasteraamatukogus jutuhommik. Raamatulaenutuspunkt sotsiaalajas (Kastani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee.

● MUUSEUMID

Ants Laikmaa majamuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–16. www.salm.ee. Ahto Laadoga maalide näitus. Näitus jääb avatuks oktoobrikuu lõpuni.

Rannarootsi muuseum on suletud remondi tõttu. Röömsa taaskohtumiseni uuel aastal.

Rõude muuseum avatud L ja P kl 11–16, muul ajal ettetellimisel tel 5683 1203. Avatud näitus „20. sajandi rõivad ja peakatted”.

Hanila muuseum avatud ettetellimisel. www.hanilamuuseum.ee.

Haapsalu raekoda (Kooli 2) on 17. septembrini avatud E–P 11–17. Edasi K–P 11–17. www.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) on 17. septembrini avatud E–P 11–17. Edasi K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum on remondi tõttu suletud. Endiselt on avatud linnuse suur õu ja mänguväljak. Toomkirik on avatud R–L 10–14, P 11–15. Giidituurid: linnus@salm.ee; 37 2518 4664.

Raudtee- ja sidemuuseum R–P 11–16. www.salm.ee.

Lihula muuseum avatud ettetellimisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

● NÄITUSED

Haapsalu pitsikeskus (T–R 11–18, L 11–15).

Maie kunstipood (Posti 2): E–R 10–18, L 10–15 Haapsalu ja Läänemaa kunstnike müüginäitus.

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11) T–R 10–18, L 10–15. Näitus „Eesti otsib leiutajat”.

Keskraamatukogu (Posti 3): lugemissaali fuajees Euroopa Komisjoni näitus „Euroopa kultuuripärandi märgis”.

Haapsalu linnagaleriis Kati Saaritsa ja Anna Mari Liivanna näitus „Merevaik” on avatud 1. oktoobrini.

Haapsalu kunstikooli galeriid (Jaani 2) T–R 14–18 ja L 12–16. Tasuta. Majagaleriis: „30 minuti maalid” Läänemaa kooliõpetajate telt kuni 30. septembrini.

Spaahotelli Laine fuajegaleriis (Sadama 9/11) Ahto Laadoga maalide näitus „Päikest sügisesse”.

Kullamaa kultuurimaja galeriis käsikirjast emakeelse piibli.

TEATED

ELEKTRIKATKESTUSED

Elektrivõrgu hoolduse ja remondi tõttu on elektrikatekestus:

18. sept kl 9–11 Jändi aj;

19. sept kl 9–16.30 Villu, Koha aj;

19. sept kl 9–11 ja 15.30–16.30 Penijõe, Kloostri aj;

19. sept kl 9–11 Pagasi aj;

20. sept kl 9.30–13 Kaseküla aj.

Loodame teie arusaamisele ja mõistvale suhtumisele.

Imatra Elekter AS

Hanila maapäev ja laat

Hanila maapäev 2017 ja mihklipäeva laat on 24. septembril kell 10 Kõmsi rahvamajas ja majaseis-platsil.

Müügikohtade broneerimine ja info tel 525 3236, leamaeorg@gmail.com, Kõmsi Rahvamaja FB.

Hanila vallavalitsus

Sügise alguse tähistamine

Tähistame sügise algust 21. septembril jalutuskäiguga Paralepa terviseradadel. Kogunemine kell 12 raudteejaama juures.

Nn veteranide platsil kohtub meiega aselinnapea Kaja Rootare.

Haapsalu linna pensionäride ühendus
Haapsalu sotsiaalimaja

Lääne Elu toimetuse Haapsalus Posti 30 (II korrus)
avatud E–R kl 8.30–17. Tel 473 7111, 473 7222,
e-aadress info@le.ee.

RAVE MÖÖBEL
TEHASEMÜÜK
PALGAPÄEVA
OKSJON

Tulbi 4, Paralepa
12.–16. september 2017

Oksjon lõpeb 16. septembril kell 14.

150 x 112 x 41 cm

Kummut
LAUREN
ALGHIND
1 €

Seksioon
LAUREN
ALGHIND
1 €

Laius 280 cm
Sügavus 46 cm

Rohkem infot www.ravemoobel.ee
TULE TEE OMA PAKKUMINE KOHAPEAL!
Müügil ka kangarestid ja nahajäädgid.

Seksioon
BLACK
ALGHIND
1 €

Riidekapp
INOVA 2
ALGHIND
1 €

120 x 216 x 62 cm

RAVE MÖÖBEL Tulbi 4, Paralepa
www.ravemoobel.ee / +372 5814 7717

Lääne Elu

Ilmu teispäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress:

Posti 30, 90504 Haapsalu.
Toimetus 473 7222,
kuulutused ja reklaam 473 7111,
e-post info@le.ee
Kodulehekülj: www.le.ee

Peatoimetaja Andrus Karnau

Toimetajad Kaie Ilves, Lemmi Kann,
Kaire Reiljan, Urmas Lauri, Tarmo Öuema
Reklaam reklaam@le.ee
Küljendaja Tiina Liiv
Korrektor Heli Tammik
Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja Merilin Sellik

Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk
Raamatupidaja Vilma Hõovel
Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504
Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod
Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,
SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Auto- ja majavõtmete valmistamine, lukkude paigaldus ja müük. Autoraadid ja kõlarid. Autoalarimid. Rauduksed. LVL OÜ, Posti 39 (veetorn), tel 473 3247 ja 507 7979.

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudude mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuidu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/mm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa pakitud puidubriketti ja pelletteid koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuidu müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tärne alates 5 rm. Hind koos kohaleveoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Müüa 3 m küttepuid. Kohalevedu. Tel 505 3786.

Sise-, välisvoodri ning põrandalauda ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Müüa küttepuid. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Küttepuidu müük (30–60 cm), ka võrkkottides. Soodsad hinnad ja kiire tarne. Helista ja me toome ära. Tel 5457 5571.

Müüa kartulit (mahetoodang). Tel 5373 3807.

Otse tootjalt pakitud puit ja turba-brikett, 6–8 mm pellet, kuivad klotsid pakitult. Kivisüsi 25 kg kotis. Vedu 506 8501.

Müüa konservikarbid, -kaaned, autoklaavid, kaanetajad. Tel 506 8501.

Haapsalu Veevärk AS müüb **kompostmulda**. 4 tonni linna piires (Uuemõisa, Kiltsi, Paralepa ja Valgevälja k.a.) koos veoga 22,40 €. Info ja tellimine 473 5018 või 514 5857.

Kütteklotid Haapsalu Uksetehasest
5,5 m³ 180 €
10 m³ 266 €

Hinna sees vedu Haapsalu ja Uuemõisa piires. Tellimine ja info tel 472 0800.

OST

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Vanametalli ost ning olme- ja ohtlike jäätmete vastuvõtt Pulpääl Läänemaa jäätmejaamas. Töstukauto teenus, metalli lõikamine. E–R kl 9–17, L 9–14. www.feralmet.ee. Tel 5668 1436.

SÕIDUKID

Ostan MTZ 52 ja 82 varuosadeks. Võivad olla mitte kompleksed. Tel 5373 5605.

KINNISVARA

Aarete KINNISVARA Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE. Tel 473 4376.

Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

Triovara Halduse OÜ ostab põllu- ja metsakinnistuid üle Eesti. Tel 507 2231.

apslund kinnisvarabüroo Posti 18, Haapsalu.

Võtame müüki teie KINNISVARA. Kokkuleppel kliendiga kohene väljaost. ott@apslund.ee, tel 506 9600.

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Müüa Virtsu alevikus 2toaline ahjuküttega korter teisel korrusel. Hind 5000 €. Tel 5669 3665.

Müüa suvila Herjavas, Haapsalust 5 km, 900 m². Hind 26 000 €. Tel 5805 0607.

Soovin osta Haapsalus mugavustega 2toalise korteri 1. või 2. korrusel. Tel 5340 4504.

Müüa 3toaline korter Lihula mnt 5, 2. korrus. Hind 35 000 €. Korteri on tühi. Tel 5814 4851.

Müüa garaaž Pargi tänaval. 19 m², elektri ja kanaliga. Ukseava kõrgus 230 cm ja laius 245 cm. Kanali pikkus 280 cm, laius 110 cm ning sügavus 100 cm. Hind 5500 €. Kontakt viktorpark@gmail.com.

Ostan Haapsalus puitmajade piirkonnas enam-vähem korras maja või elamumaa suurusega vähemalt 500 rm. Tel 5646 4035.

SOOVIN ÜÜRIDA

Üürin kevadeni Haapsalus vähemalt 3toalise korras korteri või maja. Tel 5646 4035.

Üksik vanem naisterahvas soovib üürida 1- või 2toalist korterit Haapsalus. Võib olla ahiküttetega. Tel 5839 3633.

TEENUS

Matusebüroost, Kooli 4, E–R 9–15, matuseteenused: auto, puusärgid, ristid, pärjad, kimbud, hauakivid ja -plaadid. Tel 473 7210, 514 6239. Matuseteenused Lihulas tel 5373 0448.

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Telerite ja elektroonika remonditöökoda Haapsalus Lihula mnt 27 (autobaas). Avatud tööpäeviti 9–18 ja laupäeval 9–14. Tel 473 3055, 5557 4519.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrusmajade trepikojad jm. Valmistame, müüme ja paigaldame ka lisaplekke. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduriga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toredaks ja meelde jäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditööd. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Katuseredelite valmistamine. Katuseredelid OÜ. Tel 515 9155.

Hauaääraste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Professionaalse tekstiilipesuri rent. Pihustiga puhastusseadet saab efektiivselt kasutada polstri puhastamiseks või plekkide eemaldamiseks vaipadelt. Hinnas pesuvahendit 1 vaiba, 1 diivani ja 1 autosalongi jagu. Päevarent 22 eurot. Info tabiremont@gmail.com.

Rakkekaevude kaevamine, puhastamine ja remont. Rõngaste vahetamine. Tel 557 4792.

Teostame korterite ja majade kõiki sisetöid. Küsi julgelt lisainfot tel 5632 7955.

Pügan ja kujundan hekke, lisaks trimmerdamine ja võsakoristus. Soovijatel helistada telefonil 5881 1312.

Korstnapühkija. Plaas OÜ. Tel 55979247. janarplaas@gmail.com

Ehitus- ja remonditeenus. Üldehitajad ootavad töopakumisi ehitusvaldkonda kuuluvatele töödele, korterid ja eramajad. Oma transport ja töövahendid olemas. Küsi hinnapakumist tel 5673 0846.

TÖÖPAKKUMINE

Talumehe kõrts ootab oma kollektiivi kokka ja teenindajat. Töö aastaringne. Võta ühendust e-postiga talumehe@ehejaehtne.ee või tel 5306 2755.

Haapsalu Uksetehas pakub tööd puidupingitöölisele.

Tööülesanded:
• uste ja akende valmistamisega seotud tootmistööd.
Sobiv kandidaat
• on füüsiliselt võimeline töstma raskusi;
• kiire, täpne;
• tunneb mõõtevahendeid.

Ülaltoodud töö on kahes vahetuses. Palun saata CV piret@uksetehas.ee, tel 472 0820.

Vajatakse kokka-klienditeenindajat. Tel 501 9871.

METS

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**. Tel 511 0415 ja 517 9866.

• Ostame kasvavat ja virmastatud võsa.
• Ostame metsakinnistuid (lagedaks raiutud) ja raieõigusi.
• Eemaldame ohtlikke puid.

E-post info@pjforest.ee
Tel +372 5604 0794
PJ Forest OÜ

LOOMAD

HAAPSALU LOOMAKLIINIK
Posti 5. E–R kl 10–18.
Pood E–R 9–18, L 10–14.
Tel 473 5566, 5694 5545.

Müüa küülikud. Tel 5336 4288.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogunud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Loe veebis
www.le.ee

TEATED

Konverents „Eakad – Läänemaa väärtus”

3. oktoobril kell 10–16 on Läänemaa kultuurikeskuses konverents „Eakad – Läänemaa väärtus”. Konverentsil esinevad sotsiaaltöötajad, arvamussliidrid ja kogukonna elu edendajad nii vabariigist kui ka Lääne maakonnast. Kontsert ja avatud kohvik. Konverentsile on oodatud kõik Läänemaa eakad ja nende pereliikmed.

Läänemaa pensionäride ühendus
Haapsalu linnavalitsus
Haapsalu sotsiaalmaja

Haapsalu rahvaulikoolis algavad 25. septembrist keelekursused:
inglise keele kursused eri tasemetel, eesti keele kursused (sh inglise emakeelega isikud), vene keele algkursus ja soome keele algkursus ning veidi oskajatele ka soome keele vestluskursus.

Registreerimine veebilehel:
www.hru.ee/kursused

lisainfo info@hru.ee

Haapsalu Rahvaulikool

Läänemaa Jalgpalliklubi

Teisipäeval, 19. septembril kl 17 on Haapsalu linnastaadionil Udo Tipneri karikavõistluste kaheksandikfinaalikohtumine Läänemaa JK vs. FCI Tallinn.

Läänemaa jalgpalliklubi kutsub kõiki omadele kaasa elama.

REKLAAM

Head kinnisvarapakumised Haapsalus

Müüa heas korras **4-toaline korter** Haapsalus Metsa tn 31 (üp 83,3 m², 2/3), lodža, keldriboks.

Hind **50 000** eurot.

Maakler
Kaie Roos
517 8676
kaie.roos@pindi.ee

Müüa **korteri** Haapsalus Lihula mnt 6 (üp 30 m², 1/4), seikord rahuldav, keldriboks.

Hind **24 000** eurot.

Maakler
Annely Sermat
513 5163
annely.sermat@pindi.ee

Sinu heaks loodud!

PINDI KINNISVARA

Haapsalu toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal. Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!

Haapsalu toidupanga koordinaator Anu, tel 5346 7713.

ÕNNITLUS

Rõõmu südamesse, päikest päevadesse.

MAIE TÕNISMAT
õnnitlevad
70 aasta juubeli puhul

lapsed peredega ja abikaasa

SUVI LÄBI. ASJAD PAKITUD. KÕIK PERELIIKMED KAASAS?

Ära hülga oma lemmiklooma suve lõppedes.

Teata hüljatud loomast Eesti Loomakaitse Seltsi infotelefonil 526 7117 või kohalikule omavalitsusele.

Hüljatud loomade eest hoolitsemiseks anneta helistades **900 7200** (5 €) või **900 7225** (2 €).

Rohkem infot: **www.loomakaitse.ee**

Reakuulutus (kuni 4 rida): töopakumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3 €, alates 4. korrast 2,58 €; töötamine 1,94 €. Kood 1 €. Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakuulutus 10,50 €, topeltsuuruses 18 € ja matuseleht (topeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitlus: väike 10,50 € ja topeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,60 €/cm²; raamitult 0,72 €/cm². Kuhu minna 0,36 €/cm². Kirikuteated 12 € kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, e-post info@le.ee

ARVO TARMULA

Lääne Elul on oma nahkhiir

Lääne Elu toimetuse ukse juures laes ripub käidavas kohas juba vähemalt kuuendat ööpäeva nahkhiir.

Zooloog Matti Masingu sõnul peaks nahkhiir tukkudes rippuma praos või mujal peidus, juuni lõpul sündinud noorloomad ei oska aga veel olla ettevaatlikud. „Võib-olla arvas, et jõudis Hollandisse,” ütles Masing. „Seal ripuvad nad majaseintel.”

Masingu hinnangul on tõenäoliselt tegemist pargi-nahkhiirega, kes on meie rändliikidest kõige tavalisem. Haapsalus on pargi-nahkhiirtel mitu poegimiskolooniat ning septembris alustavad nad teed soojemate maade poole. Pargi-nahkhiired võivad olla tulnud ka Venemaalt ning nende siht on Kesk-Euroopa: Holland, Poola või Tšehhi. Öö jooksul võivad mööda rannikut rändavad nahkhiired lennata mitusada kilomeetrit. Et sinne nahkhiir ripub iga päev täpselt samas kohas, ei käi ta ilmselt öösiti toitumas. „Üle nädala nad söömata ei saa olla,” sõnas Masing.

RIINA TOBIAS

ILMAENNUSTUS

VEETEMPERatuurid
(15. septembril kell 15.30)
Dirhami 14,5
Paralepa 15,6
Rohuküla 15,7

Täna Läänemaal

Pilvine selgimistega ilm. Aeg-ajalt sajab vihma, võib olla äikest. Puhub edela- ja läänetuul 6–11, rannikul puhanguti 14 m/s, öhtul nõrgeneb. Õhutemperatuur on 14 kuni 16 kraadi.

Pühapäev

muutlik uul
2–7 m/s

öö päev

8°...16°

Esmaspäev

kirde-, põhjatuul
5–12(18) m/s

öö päev

8°...13°

Teisipäev

muutlik tuul
4–11(15) m/s

öö päev

9°...12°

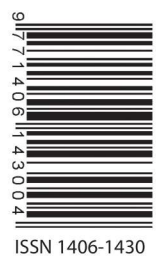

Kolmapäev

lääne-, lõunatuul
2–6 m/s

öö päev

5°...15°

ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

AM TIMBER
ostab
KASVAVAT MÄTSA ja VÖSA
(ka väheväärtuslikku),
METSAMATERJALI.

Tel 507 9940
amtimmer001@hotmail.com

1 kuu	8,60 eurot	7 kuud	51,20 eurot
2 kuud	17,20 eurot	8 kuud	58,60 eurot
3 kuud	22,00 eurot	9 kuud	65,90 eurot
4 kuud	29,30 eurot	10 kuud	73,20 eurot
5 kuud	36,60 eurot	11 kuud	80,50 eurot
6 kuud	43,90 eurot	12 kuud	87,80 eurot

LÄÄNE ELU
TELLIMISHINNAD

www.le.ee tel 473 7222

AS Gadoxi vastuvõtt. Teostame jalalaba diagnostikat. Valmistame tallatugesid, proteese jm ortopeedilisi abivahendeid. Soodustuse saamiseks palume kaasa võtta abivahendi kaart, arsti saatekirja, pensioni- või invaliidsustunnistust.

Tasumine kohapeal. Maksta saab ka kaardiga. Haapsalu sotsiaalmajas (Kastani 7) 21. septembril kell 10–12. Info ja registreerimine tel 650 1322.

AS Gadoxi
Türi 10c, 11313 Tallinn.
Tel 650 1322
info@gadox.ee, www.gadox.ee

Gadox
ORTOPEEDIA

LUMBAR
ENERGY WOOD

OSTAME

- kasvavat võsa
- vähemväärtusliku lehtpuu raieõigusi
- leht- ja okaspuu küttepuid
- lepa enamusega metsakinnistuid

reigo@lumbar.ee
tel 5342 0379 | www.lumbar.ee

TEADE!

MTÜ KODUKANT LÄÄNEMAA liikmete üldkoosolek on 26. septembril kell 15 Uuemõisa mõisa valges saalis Uuemõisas

Üldkoosoleku päevakorra ettepanek:

1. Ülevaade KKLM Leaderi taotlemisest 2017
2. KKLM Leaderi strateegia rakenduskava 2017 muudatuste kinnitamine
3. KKLM Leaderi strateegia rakenduskava 2018 kinnitamine
4. KKLM kohaliku toidu projektitaotluse heakskiitmine
5. Juhatus liikme kandidaatide esitamise ja valimise korra kinnitamine (eelnoü üldkoosolekule). Juhatus liikmete tasustamise kord (ettepanek üldkoosolekule)
6. Revisjonikomisjoni liikmete töö tasustamise ja töökorra kinnitamine (eelnoü üldkoosolekule)
7. Revisjonikomisjoni liikmete määramine
8. Audiitori kinnitamine

NB!

Üldkoosolekul võib isik osaleda ja hääletada ainult ühe liikme esindajana. Kodukant Läänemaa liige ei tohi üldkoosolekul osaleda ega hääletada teise liikme esindajana (Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus § 69 lg 4).

KKLM üldkoosolek kutsutakse kokku vastavalt KKLM põhikirja punktile 5.9

5.9. Kui ühingu üldkoosolek pole pädev otsuseid vastu võtma kvoorumi puudumise tõttu, kutsutakse juhatus kolme nädala jooksul kokku uue üldkoosoleku sama päevakorraga. Uus üldkoosolek on pädev vastu võtma otsuseid, sõltumata üldkoosolekul osalenud või esindatud liikmete arvust.

Bauhof on Eesti suurim jaekaubandus-ettevõtte ehitusmaterjalide ja aiakaupade sektoris. Ettevõttes töötab ligi 500 inimest ning meid ühendavad väärtused on rõõmsameelsus, nutikus ja julgus.

Meie professionaalsesse Haapsalu kaupluse kassaosakonda on oodatud tööle

INFOTÖÖTAJA-KASSAPIDAJA

Sinu tööülesanneteks on klientide nõustamine ja teenindamine infoboksis ja kassas, kassatehingute teostamine.

Eeldame, et Sul on varasem kassas töötamise kogemus, oled kiire ja täpne, rõõmsameelne ja hea suhtlemisoskusega.

Töö nõuab head eesti keele oskust. Vene keele oskus tuleb kasuks. Soovitavalt varasem töökogemus ehitusmaterjalide müümisel.

Palun saada oma CV e-posti aadressile personal@bauhof.ee märgusõnaga „infotöötaja“. Sooviavaldusi ootame hiljemalt 28.09.2017.a.

bauhof
Meisterlik valik!